Eläke-Fennia

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2006

Sisältö

3 **Toimintakertomus**

11 **Tuloslaskelma**

12 **Tase**

14 **Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet**

17 **Tuloslaskelman liitetiedot**

20 **Taseen liitetiedot**

28 **Sisäinen valvonta ja riskienhallinta**

33 **Tunnusluvut**

36 **Tunnuslukujen lukijan opas**

37 **Hallituksen ehdotus voiton käytöstä**

38 **Tilintarkastuskertomus ja hallintoneuvoston lausunto**

39 **Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä**

43 **Hallitus, johto ja hallintoneuvosto**

46 **Neuvottelukunnat**

Toimintakertomus

Talouden kehitys

Maailmantalouden kehitys jatkui vuonna 2006 erittäin hyvänä talouskasvun kiihtyessä edellisvuoden 4,4 prosentista 4,9 prosenttiin. Yhdysvaltojen talouskasvun pelättiin heikentyvän loppuvuonna merkittävästi, mutta öljyn hinnan ja loppuvuonna alentuneiden pitkien korkojen tukemana talouskasvu päätyi arviolta noin kolmeen prosenttiin. Japanin talouskasvu säilyi kahden prosentin tasolla ja euroalueen kasvu piristyi viime vuonna selvästi liki kolmeen prosenttiin. Parhaiten kasvoivat kuitenkin edelleen kehittyvien maiden taloudet etenkin Aasiassa ja lähellä kotimarkkinoitamme Baltiassa. Vientivetoisten Pohjoismaiden talouskehitys jatkui etenkin muuhun Eurooppaan verrattuna vahvana yli neljän prosentin tasolla. Suomen poikkeuksellista noin 5,6 prosentin kasvulukemaa selittää edellisvuoden lakoista johtunut alhainen lähtötaso.

Inflaatiovauhti maltillistui edelleen globaalisti vuonna 2006 päätyen alle kolmeen prosenttiin. Syynä tähän lienee kova kansainvälinen kilpailu kulutustavaroiden tuotannossa, etenkin kehittyvien markkinoiden ottaessa lisää markkinaosuutta. Edes voimalla nousseet öljyn ja metallien hinnat eivät päässeet välittymään pohjainflaation nousuksi.

Keskuspankit jatkoivat korkojen nostoja laajalla rintamalla. Edellisvuonna nousussa olleet Yhdysvaltojen ohjauskorot nousivat 4,25 prosentista 5,25 prosenttiin. Euroopassa korkojen nostot aloitettiin vasta vuoden 2004 lopussa ja viime vuoden mittaan ne nousivat kaikkiaan yhden prosenttiyksikön aina 3,5 prosenttiin.

Hyvän kasvun ja matalan inflaation ympäristössä riskilliset sijoituskohteet, osakkeet ja yrityslainat tuottivat hyvin. Vuoden keskivaiheille sattui kuitenkin merkittävä korjausjakso, kun markkinoilla pelättiin inflaation nousevan sen verran korkealle, että keskuspankkien olisi ollut pakko jarruttaa talouskasvua merkittävillä koronnostoilla. Vaikka pahimmat näkymät eivät toteutuneet, niin valtioiden liikkeeseen laskemien joukkolainojen tuotot jäivät hyvin vaatimattomiksi.

Työeläkejärjestelmän kehitys

Työntekijän eläkelaki, (TyEL) tuli voimaan vuoden 2007 alussa. Työnantaja voi nyt hoitaa lakisääteisen työeläkevakuuttamisen yhdessä yhtiössä. Vakuutetuille laki merkitsee selkeämpää oikeuksien määrittelyä, mutta samalla myös velvollisuuksien lisääntymistä, kun oma karttunut eläketurva pitää tarkistaa eläkeotteesta. Vuonna 2006 työeläkejärjestelmän tietojärjestelmiä ja laskentatekniikoita valmisteltiin TyEL-aikaan. Vuoden 2007 alussa voimaan tuli myös uudistettu yrittäjän eläkelaki (YEL).

Vuoden 2006 aikana valmisteltiin myös TyEL:n vakuutusmaksuperustetta vuodelle 2007. Vakuutusmaksutasoon ei tullut muutosta vuonna 2007, mutta sovittiin, että vuoden 2008 maksua korotetaan 0,2 prosenttiyksiköllä. Samalla sovittiin, että maksun työkyvyttömyysosan tilapäistä alentamista jatketaan. Vakuutusmaksun laskemistekniikkaan tuli myös monia muutoksia. Nyt myös suurtyönantajien vakuutusmaksu on iästä riippumaton, jos työnantajan työntekijöiden työkyvyttömyysriski on keskimääräistä tasoa. Kun huomioidaan myös ikääntyneiden työntekijöiden korkeampi työntekijän maksuosuus, jää työnantajan osuus yli 53-vuotiaista työntekijöistä alhaisemmaksi kuin nuoremmista.

Myös tulevien vuosien maksukehityksestä keskusteltiin vilkkaasti. Eläketurvakeskuksen ennusteiden mukaan vakuutusmaksua on korotettava, kun ns. suuret ikäluokat ovat jääneet tai jäämässä eläkkeelle. Korotustarve on 5–6 prosenttiyksikön luokkaa. Korotustarvetta voidaan pienentää mm. jos eläkevarojen tuottoastetta kasvatetaan.

Selvitysmies Louekosken työn pohjalta valmisteltiin laaja työeläkevakuutusyhtiöitä koskeva lainsäädäntöuudistus, joka hyväksyttiin eduskunnassa joulukuussa. Muutokset, jotka liittyvät työeläkeyhtiöiden hallintoon, kate- ja vakavaraisuusvaatimusten uudistamiseen ja työeläkevarojen sijoittamiseen tulivat voimaan 1.1.2007. Osaan muutoksista liittyy siirtymäaika, jonka kuluessa muutokset on toteutettava. Keskeisimpänä tehtävänä vuonna 2007 on yhtiöjärjestyksen muuttaminen vastaamaan lainmuutosta mm. hallintoelinten valintamenettelyn ja hallintoneuvoston tehtävien osalta, minkä lisäksi on perustettava hallintoneuvoston vaalivaliokunta valmistelemaan hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenvalintoja ja palkkioita.

Osakeyhtiölain muutos tuli voimaan 1.9.2006. Lain voimaanpanolain mukaan työeläkevakuutusyhtiöihin sovelletaan kuitenkin vielä vanhan osakeyhtiölain säännöksiä. Vakuutusyhtiölain uudistaminen on parhaillaan vireillä.

Tavoitteiden saavuttaminen vuonna 2006

Eläke-Fennian *markkinaosuus* toimintansa aloittavien yritysten ja yrittäjien parissa oli vajaan 20 prosentin tasolla, mikä tarkoitti vuoden 2006 aikana yli 2 300

uutta TEL- asiakasta ja yli 4 000 uutta YEL-asiakasta. Neljällä vuosittaisella siirtokierroksella Eläke-Fennia oli YEL:n kappalemäärillä mitattuna ensimmäinen, TEL:n kappalemäärillä toinen ja sijoittui myös TEL:n maksutulolla mitattuna toiseksi. Eläke-Fennian TEL- ja YEL-asiakkaiden määrä kasvoi siirtokierrosten nettotuloksena yhteensä lähes 750 asiakkaalla.

Sijoitustoiminnan keskeisenä tavoitteena on toimintapääoman tehokas käyttö parhaan sijoitustuoton saamiseksi kaikissa markkinatilanteissa. Tässä tavoitteessaan Eläke-Fennia onnistui hyvin vuonna 2006. Sijoituksille saatu *tuotto* käyvin arvoin ennen liikekuluja oli tilivuonna 8,3 prosenttia. *Toimintapääoman* määrä oli tilinpäätöshetkellä 1,7-kertainen vakavaraisuusrajaan verrattuna. Toimintapääoman määrä kasvoi 16 prosenttia eli 1 040 miljoonasta eurosta 1 202 miljoonaan euroon ja oli 25,7 prosenttia vastuuvelasta.

Toiminnan kehittäminen

Eläke-Fennian panostus asiakassuhteiden hoidon parantamiseen ja palveluprosessien tehostamiseen jatkui. Erityisesti uusien asiakkaiden asioinnin sujuvuuteen kiinnitettiin huomiota palvelumalleja kehittämällä. Loppuvuodesta otettiin käyttöön uusi asiakastietojärjestelmä, joka on vuodenvaihteesta alkaen keskeisessä roolissa myös uuden tilapäistyönantajista muodostuvan asiakasryhmän palvelussa. Markkinointiyhteistyötä Fennia-ryhmän ja myös Lähivakuutus-ryhmän kanssa kehitettiin hyvin tuloksin.

Eläke-Fennia Online -asiakkuuksien lukumäärä kasvoi vuoden 2006 aikana liki tuhannella, ja sähköisen asioinnin osuus ylitti ensi kertaa selvästi 50 prosentin rajan TEL-vuosi- ja työsuhdeilmoitusten kokonaisvolyymistä. Jo lähes 200 000 ilmoitustietoa otettiin vastaan kokonaan tai osittain automaatioon perustuen.

Sähköisessä asioinnissa Eläke-Fennian keskeiset kehityshankkeet liittyivät vuodenvaihteessa 2006–2007 voimaan astuneeseen TyEL:iin. Työnantajan Eläke-Fennia Online -palvelun ilmoittamiseen ja vakuutusmaksuihin liittyvät palvelut uudistettiin kokonaan, ja myös Palkka.fi- ja TYVI-asioinnin piiriä laajennettiin. Eläke-Fennian rakentama Vakuuta keikkatyö -palvelu mahdollistaa TyEL-ajan tilapäistyönantajille kokonaisvaltaisen asioinnin itsepalveluna verkossa.

Vuoden 2006 alussa toteutetussa yritysjärjestelyssä Tietoenator tuli 80 prosentin osuudella eläkevakuutuksen perustietojärjestelmiä toteuttavan Esy Oy:n osakkaaksi. Tietoenator Esy Oy:n toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta kehitettiin vuoden aikana merkittävästi. Järjestelyssä sovituista panostuksista Eläke-Fennia hyötyi mm. alennettuina tuntihintoina.

TyEL-lainmuutoksesta aiheutuvat mittavat järjestelmätyöt yhteisen ansaintajärjestelmän (Arek Oy) ja siihen liittyvien perusjärjestelmäliittymien osalta saavuttivat huippunsa vuoden 2006 aikana. Huolimatta töiden painottumisesta vuoteen 2006, saatiin vuoden 2007 vaihteeseen liittyvät muutostyöt onnistuneesti tuotantoon.

Korvausjärjestelmän uusimista valmisteltiin yhdessä Varman ja Kuntien eläkevakuutuksen kanssa. Eläke-Fennia on mukana hankkeen valmistelussa ja on sitoutunut siihen liittyvän laskentapalveluosuuden määrittelyyn. Tämän laajamittaisen hankkeen muista osista tehdään päätökset vasta vuoden 2007 aikana.

Vuoden 2007 alussa voimaan tulleeseen TyEL:iin valmistauduttiin mittavalla koulutusprojektilla, joka toteutettiin omin voimin. TyEL-koulutusprojektiin osallistui 111 henkilöä. Osaamisen johtamisen prosessin käytäntöön vientiä jatkettiin vuonna 2006. Vuorossa olivat vakuutustekniikka ja eläkekäsittely. Kummas-

Eläke-Fennian markkinaosuus maksutulolla mitattuna ja vakuutetut 31.12.

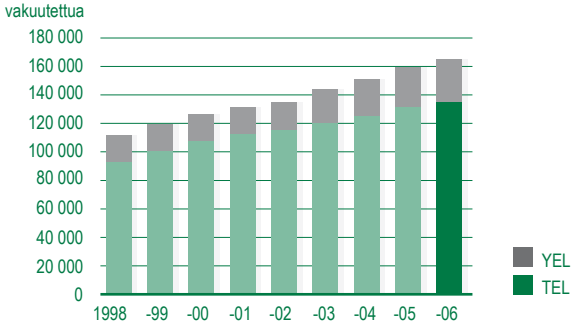

sakin toiminnossa otettiin käyttöön roolipohjaiset osaamiskartat, joiden pohjalta laadittiin sekä toimintokohtaiset että henkilökohtaiset kehittämissuunnitelmat.

Eläke-Fennian johdolle ja esimiehille räätälöity kahden vuoden mittainen UJO-valmennus (Uudistuva johtaminen) päättyi vuoden 2006 toukokuussa. Valmennuksen vaikutusta mitattiin ns. 360-arviolla ennen ja jälkeen valmennuksen. Esimiestyön voitiin todeta parantuneen merkittävästi kaikilla osa-alueilla. Vuoden lopussa käynnistettiin esimiesklubin toiminta, jonka tavoitteena on Eläke-Fennian esimieskulttuurin vahvistaminen.

Tavoitepalkkiojärjestelmässä paneuduttiin erityisesti palkkion perusteena olevien mittareiden kehittämiseen. Tavoitteena on varmistaa, että palkitseminen ohjaa yhtiön strategian mukaiseen toimintaan.

Vakuutuskanta ja vakuutusmaksutulo

Vuoden 2006 lopussa Eläke-Fenniassa oli vakuutettuna 165 370 henkilöä. TEL-perusvakuutusten määrä oli lisääntynyt noin 300 vakuutuksella 18 900 kappaleeseen, ja niissä oli vakuutettuna 135 450 henkilöä. Työsuhteita oli vuoden 2006 lopussa vakuutettuna lähes 4 000 enemmän kuin edellisvuonna. YEL-vakuutettujen määrä kasvoi vuoden aikana noin 2 000 yrittäjällä ja vuoden lopussa YEL-vakuutuksia oli voimassa 29 930 kappaletta.

Vakuutusmaksutulo vuonna 2006 oli 889,3 miljoonaa euroa. Tästä TEL-vakuutusten osuus ennen luottotappioiden vähentämistä oli 791,7 miljoonaa euroa ja YEL-vakuutusten 102,3 miljoonaa euroa. Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista olivat 4,7 miljoonaa euroa. Keskimääräinen peritty TEL-vakuutusmaksuprosentti oli 21,0 prosenttia palkoista, josta työntekijöiden osuus oli keskimäärin 4,5 prosenttia. YEL-maksuprosentti oli keskimäärin 21,0 prosenttia työtuloista.

Eläkkeet ja työhyvinvointi

Vuoden 2006 aikana käsiteltiin kaikkiaan 12 200 eläkeasiaa. Uusia hakemuksia saapui 6 750. Kokonaismäärät pysyivät lähes samansuuruisina kuin edellisenä toimintavuonna, joskin yksittäisten lajien osalta tapahtui jonkin verran muutoksia. Vanhuuseläkehakemusmäärien kasvu on taittunut, mutta määrät ovat edelleenkin selvästi korkeammat vuoden 2005 lainmuutosta edeltävään tasoon nähden. Varhennetun vanhuuseläkkeen suosio näyttää lainmuutosten myötä laskeneen selvästi ja yhä useampi tähän eläkkeeseen oikeutettu jatkaa työssä vähintään 63 ikävuoteen saakka. Työkyvyttömyyseläkehakemusten määrässä on tapahtunut noin viiden prosentin kasvu. Samoin kuntoutushakemusten määrä on noin 10 prosentin kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna.

Eläkkeensaajia oli vuoden 2006 lopussa 75 660. Vuoden 2006 aikana eläkkeitä maksettiin kaikkiaan 631 miljoonaa euroa 40:een eri maahan.

Eläkeuudistus ja työssä jatkamisen merkitys eläketurvaan on ollut edelleen keskeinen aihe eläkeneuvonnan neuvontatyössä ja asiakastiedottamisessa. Eläkearvioita annettiin asiakkaiden pyynnöstä noin 9 000 kappaletta, joista noin 6 000 oli vanhuuseläkkeen arviolaskelmia. Tämän lisäksi annettiin arviolaskelmia yrittäjille, joustavaa eläkeikää lähestyville, valituille ikäryhmille sekä lisäetuvakuutetuille yhteensä noin 42 000 kappaletta.

Efekti-työhyvinvoinnin palvelut tukevat asiakasyritysten työhyvinvointia. Kasvavaan asiakastarpeeseen on vastattu lisäämällä asiantuntijavoimavaroja ja kehittämällä uusia työkaluja. Asiakaspalvelun kehittämisprojekti paransi Efekti-palvelun laatua ja tehokkuutta ja sen avulla pystyttiin palvelemaan suurempaa määrää asiakkaita. Myös verkostoitumista ulkopuolisten palveluntuottajien kanssa jatkettiin. Lisäksi toimimme tiiviissä yhteistyössä työministeriön Työelämän kehittämisohjelmassa (Tykes).

Online-asiakkuudet

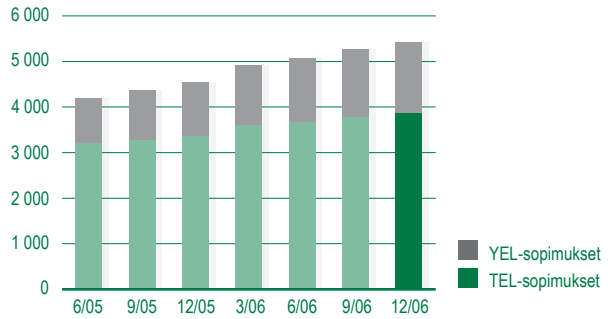

Vuonna 2006 tuotimme uusia työhyvinvoinnin työkaluja asiakkaidemme käyttöön sekä kehitimme verkkopalveluitamme, kuten Eläke-Fennian verkkosivuilla olevaa Efekti-tietopakettia. Avasimme myös yrittäjäasiakkaillemme tarkoitetun verkkosivuston. Toiminnan tavoitteena on edelleenkin ollut vastata asiakkaidemme yksilöllisiin työhyvinvoinnin kehittämisen haasteisiin. Moniammatillinen osaajajoukko, johon kuuluu työhyvinvoinnin asiantuntijoiden lisäksi muun muassa ammatillisen kuntoutuksen asiantuntijoita, on kehittämässä asiakasyritystemme työhyvinvointia.

Vastuuvelka ja sen kate

Eläke-Fennian vastuuvelka oli vuoden 2006 lopussa 5 269,7 miljoonaa euroa. Vastuuvelkaan sisältyi työntekijöiden maksuosuudesta kertynyttä vastuuta 432,4 miljoonaa euroa.

Vastuuvelan kate täyttää kateasetuksen ja Vakuutusvalvontaviraston määräykset. Luetteloitua katetta oli 5 592,7 miljoonaa euroa eli 6,2 prosenttia yli katettavan vastuuvelan. Eläke-Fennian avoin valuuttapositio eli valuuttakurssin muutoksilta suojaamaton omaisuus oli 521 miljoonaa euroa.

Vastuuvelka, milj. e	31.12.2006	31.12.2005
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	2 858,0	2 684,4
Ositettu lisävakuutusvastuu	7,4	11,0
Osittamaton lisävakuutusvastuu	583,0	496,4
	3 448,5	3 191,8
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	1 564,5	1 310,5
Tasoitusvastuu	256,6	270,1
	1 821,2	1 580,6
Yhteensä	5 269,7	4 772,5

Korvausvastuuseen kuuluu myös tasoitusvastuu, jonka määrä vuoden 2006 lopussa on 256,6 miljoonaa euroa, josta perusedun osuus on 250,2 miljoonaa euroa. Tasoitusvastuun määrä on turvaava. Vuonna 2006 voitiin jatkaa työkyvyttömyysmaksun tilapäistä alentamista ja tämä yhdessä varauskertoimien päivittämisen kanssa alensi tasoitusvastuun työkyvyttömyysosan määrää edellisvuodesta. Työttömyys- ja vanhuuseläkeliike tuottaa nollatuloksen, maksutappioliike on lievästi positiivinen. Uusien, vuonna 2006 alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vastuun määrä säilyi samalla tasolla kuin vuonna 2005 ja työttömyyseläkkeiden määrä pieneni ikäluokan suurenemisesta huolimatta.

Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminnassa on tavoitteena saavuttaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman korkea reaalituotto pitäen toimintapääoma tehokkaassa käytössä ja riskit hallituksen vahvistamalla tasolla. Näin mahdollistetaan vastuuvelan edellyttämä tuottovaade, riittävä toimintapääoman taso sekä asiakkaille maksettavat maksunalennukset.

Yhtiön sijoitustoiminta onnistui vuonna 2006 hyvin. Koko sijoitustoiminnan *tuotto sitoutuneelle pääomalle* oli 8,3 prosenttia ennen liikekuluja ja sijoitustoiminnan kohdistumattomia tuottoja ja kuluja. Laskuperustekorko oli 1.7.2006 asti kuusi prosenttia ja loppuvuonna 6,5 prosenttia.

Eläkeläisten ja käsiteltyjen eläkehakemusten lukumäärä sekä maksussa olevat eläkkeet 31.12.

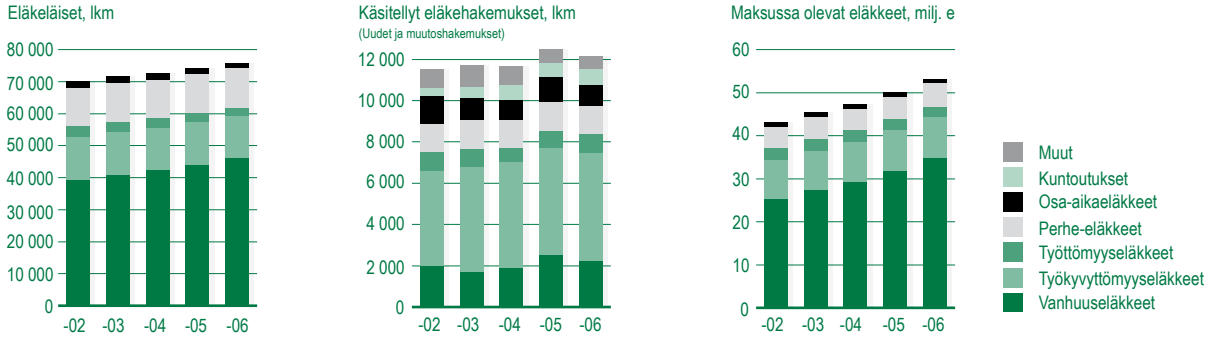

Sijoitusomaisuus käyvin arvoin	31.12.2006 milj. e	%	31.12.2005 milj. e	%
Osakkeet ja osuudet	2 453,5	43,5	1 795,8	34,6
Lainat	241,1	4,3	244,4	4,7
Rahoitusmarkkinavälineet	2 296,8	40,8	2 545,9	49,1
Joukkolainat	1 671,5	29,7	1 558,3	30,0
Korkorahastot	441,0	7,8	368,5	7,1
Muut	184,4	3,3	619,1	11,9
Kiinteistöt	644,3	11,4	603,5	11,6
Yhteensä	5 635,8*	100,0	5 189,6	100

* Sisältää taseen ulkopuolisia johdannaisia 17,2 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan *nettotuotto tuloslaskelmassa* oli 367,7 miljoonaa euroa. Osake-, korko- ja kiinteistösijoitusten myynneissä syntyi yhteensä voittoa 257,6 miljoonaa euroa. Arvonalennuksia tehtiin osakkeisiin 43 miljoonaa euroa, joukkolainoihin 8,8 miljoonaa euroa ja kiinteistöihin 9,3 miljoonaa euroa. Osakkeiden, joukkolainojen ja kiinteistöjen arvonalennuksia palautettiin 10,4 miljoonaa euroa. Arvostuserot kasvoivat tilivuoden aikana 65,4 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan *nettotuotto käyvin arvoin* oli 433,1 miljoonaa euroa.

Osakemarkkinoilla ensimmäinen vuosipuolisko oli haastava. Loppuvuoden vahvuuden ansiosta osakevuodesta tuli kuitenkin hyvä. Parhaat tuotot saatiin Suomen, muiden Pohjoismaiden ja kehittyvien markkinoiden osakkeista, heikoiten tuottivat Yhdysvaltojen ja Japanin osakkeet. Koko osakesalkun tuotto sitoutuneelle pääomalle oli 13,9 prosenttia. Osakesalkkuun luetaan noteerattujen ja noteeraamattomien osakkeiden lisäksi johdannaiset ja hedge fund- ja pääomarahastot.

Noteerattujen osakkeiden tuotto vuonna 2006 oli 15,8 prosenttia. Vuoden aikana käytettiin johdannaisia osakeriskin hallinnointiin, mikä alensi osaketuottoa. Pääomarahastot tuottivat 26,8 prosenttia.

Korkotuotto-oletuksen ollessa alhainen varoja hajautettiin vuonna 2006 hedge fundeihin. Hedge fundien tuotto-olettama on sama kuin korkosijoitusten, mutta matalampi ja tasaisempi kuin osakesijoitusten. Hedge fundien osuus oli sijoitusjakaumasta 8,9 prosenttia. Hedge fund -tuotto oli valuuttasuojattuna ennakoidun mukainen, noin 6,4 prosenttia.

Korkosijoituksille vuosi 2006 oli haasteellinen. Sekä lyhyet että pitkät korot nousivat vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Kesäkuun jälkeen pitkien korkojen nousu kääntyi laskuun, mutta lyhyiden korkojen nousu jatkui. Keväällä duraatio oli markkinaduraatiota selvästi pienempi, mutta toisella vuosipuoliskolla pitkät korkosijoitukset tuottivat paremmin ja korkoriskin lisääminen oli kannattavaa.

Korkosijoituksista AAA-luottoluokituksen omaavien lainojen paino oli noin 35 prosenttia. Yrityslainojen osuutta pienennettiin edelleen. Valtionlainojen tuotto jäi jonkin verran negatiiviseksi, mutta luottoriskilliset joukkolainasijoitukset tuottivat hyvin. Sijoitukset kehittyvien markkinoiden lainoihin ja luottoluokitukseltaan alle investointiluokan yrityslainoihin tuottivat erittäin hyvin. Sijoituksia lisättiin vaihtovelkakirjalainoihin, joiden tuotto oli samoin erittäin hyvä.

Joukkolainasijoitusten tuotto johdannaiset ja korkorahastot mukaan lukien sitoutuneelle pääomalle oli 1,98 prosenttia. Rahamarkkinasalkun tuotto oli 2,90 prosenttia. Joukkolainasalkun modifioitu duraatio 31.12.2006 oli 5,15 vuotta, ja keskimääräinen luottoluokitus oli A.

Kiinteistöjen sijoituskysyntä säilyi edelleen sekä Suomessa että koko Euroopassa tarjontaa suurempana. Tuottovaateet laskivat edelleen ja nostivat kiinteistöjen hintoja. Yhä useammassa kaupassa ostajana toimi kansainvälinen kiinteistörahasto ja vuosi olikin kiinteistökauppojen osalta ennätysvuosi Suomessa yli viiden miljardin volyymillaan.

Vuokrausmarkkinoilla asuntojen ja liiketilojen vajaakäyttöasteet olivat alhaiset, mutta toimistotiloissa ne pysyivät korkealla. Toimistovuokraukselle oli edelleen luonteenomaista käyttäjien siirtyminen uudempiin ja tehokkaampiin tiloihin. Lähiaikoina on pääkaupunkiseudulla käynnistymässä suuri määrä uusia toimistohankkeita, jotka valmistuessaan pitänevät tyhjien tilojen määrän korkeana.

Eläke-Fennian kiinteistösijoitukset kasvoivat vuoden aikana noin 40,8 miljoonalla eurolla. Myynnit olivat 53,7 miljoonaa euroa. Näistä suurin osa oli myyntejä suomalaisiin kiinteistörahastoihin, joihin samalla tehtiin noin 8,6 miljoonan euron sijoitukset. Epäsuoria kiinteistösijoituksia eurooppalaisiin rahastoihin ei lisätty ja ne säilyivät lähes edellisen vuoden tasolla 9,6 miljoonassa eurossa. Kiinteistösijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle laskettuna oli 15,1 prosenttia, kun se edellisenä vuonna oli 8,0 prosenttia. Kiinteistösijoituksia oli vuoden lopussa 644,3 miljoonaa euroa.

Asiakasrahoituksen lainojen kysyntä on jonkin verran vilkastunut. Oman pääomanehtoiset sijoitukset osana yritysten rahoituspaketteja ovat lisääntyneet. Sijoitus-, eläke- ja pääomalainoja oli vuoden lopussa

241,1 miljoonaa euroa. Järjestämättömien luottojen määrä on laskenut edellisvuoden 4,3 miljoonasta eurosta 0,9 miljoonaan euroon. Tilivuonna lainoihin ei tehty arvonalennuksia eikä luottotappioita syntynyt. Lainojen tuotto sitoutuneelle pääomalle oli 4,2 prosenttia.

Kokonaisliikekulut ja henkilöstö

Liikekulujen laskentaperiaatteita on muutettu vuodesta 2006 lähtien siten, että järjestelmähankkeisiin liittyvät muut pitkävaikutteiset menot on kirjattu ja kirjataan jatkossa vuosikuluksi. Laskentaperiaatteiden muutos aiheutti vuoden 2006 liikekuluihin kertaluontoisen 8,1 miljoonan euron lisäkulun.

Kokonaisliikekulut vuodelta 2006 olivat 49,3 miljoonaa euroa sisältäen 8,1 miljoonan euron kertapoistot, työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekulut ja oikeushallintomaksun. Hoitokustannusosalla katettavat liikekulut kertapoistoineen olivat 42,4 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tuotoilla katettavat liikekulut olivat 6,4 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksun työkyvyttömyysosalla kustannettiin työkyvyn ylläpitoon liittyviä liikekuluja 0,5 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksussa liikekuluja varten perittävää hoitokustannusosaa kertyi koko vuodelta 39,6 miljoonaa euroa ja muita tuottoja 0,7 miljoonaa euroa. Hoitokustannusylijäämä oli ennen kertaluontoista poistoa 6,2 miljoonaa euroa, joka vastaa 15,4 prosentin ylijäämää. Kertaluontoisen poiston jälkeen hoitokustannustulos oli -1,9 miljoonaa euroa.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2006 keskimäärin 245 henkilöä. Vuoden 2006 lopussa oli vakinaisessa työsuhteessa 250 henkilöä ja määräaikaisessa seitsemän henkilöä. Vanhempain- tai hoitovapaalla oli kahdeksan henkilöä ja osa-aikaisessa vakinaisessa työsuhteessa oli yhdeksän henkilöä, joista seitsemän osa-aikaeläkkeellä ja kaksi osatyökyvyttömyyseläkkeellä. Uusia henkilöitä palkattiin ja määräaikaisia vakinaistettiin yhteensä 20 henkilöä. Työsuhteita päättyi yhteensä 15, joista viisi päättyi eläkkeelle siirtymisen vuoksi.

Tulos ja vakavaraisuus

Sijoitustoiminnan *nettotuotot kirjanpidossa*, 367,7 miljoonaa euroa, ylittivät vastuuvelan tuottovaateen, 271,3 miljoonaa euroa, 96,4 miljoonalla eurolla. Sijoitusomaisuuden arvostuserot kasvoivat 65,4 miljoonaa euroa. *Sijoitustoiminnan tulokseksi* vastuuvelalle hyvitetyn tuottovaateen jälkeen muodostui näin 163,2 miljoonaa euroa. *Vakuutusliikkeen tulos* oli -13,1 miljoonaa euroa. *Hoitokustannustulos* ennen kertapoistoja oli 6,2 miljoonaa euroa ja niiden jälkeen -1,9 miljoonaa euroa. Eläke-Fennian yhteenlaskettu *kokonaistulos* oli 148,3 miljoonaa euroa.

Kokonaistuloksesta siirrettiin osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen 86,7 miljoonaa euroa ja asiakkaille palautettavaksi vakuutusmaksualennuksina 7,4 miljoonaa euroa. Lisäksi palautettiin osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen sieltä ositettuun lisävakuutusvastuuseen edellisvuonna tehdystä täydennyksestä kymmenen prosenttia.

Toimintapääoman määrä vuoden lopussa oli 1 202,4 miljoonaa euroa eli 25,7 prosenttia vastuuvelasta. Arvostuserojen osuus toimintapääomasta oli 591,7 miljoonaa euroa. Osittamattoman lisävakuutusvastuun määrä vuoden lopussa oli 583,0 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma osoittaa 2 355 418,85 euron ylijäämää.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta, sisäinen ja ulkoinen tarkastus

Eläke-Fennian hallitus on hyväksynyt koko toiminnan kattavan *riskienhallintasuunnitelman*. Riskienhallintaprosessi on integroitu toiminnan suunnitteluun ja prosessin keskeisenä tehtävänä on varmistaa yhtiön strategisten tavoitteiden ja muiden tärkeiden toimintaan liittyvien tehtävien toteutuminen. Hallitus on seurannut vuoden aikana riskienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden etenemistä. Hallitus on arvioinut myös sisäisen valvonnan asianmukaisuutta.

Johtoryhmän jäseninä toimivien linjanjohtajien vastuulla on valvoa omien toimintojen osalta, että sisäinen valvonta toteutuu ja linjakohtaiset riskienhallintaprosessit ovat asianmukaiset. Johtoryhmä seuraa toimenpiteiden edistymistä, keskeisten riskien yhteisvaikutusta ja niiden suhdetta yhtiön riskinkantokykyyn.

Sijoitussuunnitelman osana hallitus vahvistaa *sijoitustoimintaa koskevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet* ja hyväksyy johdannaisten käytön periaatteet. Sijoitustoimintaan liittyvien riskien tunnistus, arviointi ja mittaaminen sekä hallinnointitoimenpiteet sisältyvät sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelmaan.

Toimintapääoman avulla varaudutaan *sijoitustoiminnan riskeihin*. Sijoitustoiminnan kokonaisriskiaseman seurannassa ja arvioinnissa käytetyt tunnusluvut ovat toimintapääoman suhde vastuuvelkaan ja säädösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan.

Toimintapääomaa, vakavaraisuusasemaa ja eri omaisuuslajien riskitunnuslukuja seurataan jatkuvasti.

Vakuutusliikkeen riskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuvelan riittävyyteen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Vakuutusliikkeen riskienhallinta perustuu turvaamisvaatimukset täyttäviin maksu- ja vastuuvelkaperusteisiin, jotka ovat kaikille yhtiöille samat. *Vakuutusliikkeen heilahteluihin* on varauduttu vastuuvelkaan sisältyvän *tasoitusvastuun* avulla. Yhtiölle on nimetty määräysten mukaisesti vakuutusmatemaatikko, jonka tehtävänä yhtiön sisällä on huolehtia muun muassa vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta.

Liiketoimintaan liittyvät *operatiiviset riskit* on tunnistettu riskienhallintasuunnitelmien laatimisen yhteydessä ja niiden hallinnointitoimenpiteet on kirjattu toimintojen riskienhallintasuunnitelmiin. Keskeisimmät operatiiviset riskit liittyvät muun muassa henkilöriskeihin, vaarallisiin työyhdistelmiin, puutteelliseen osaamiseen, johtamiseen, juridiikkaan ja tietojärjestelmiin sekä turvallisuuteen.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on tarkemmin kuvattu riskienhallintaa.

Sisäinen ja ulkoinen tarkastus

Eläke-Fennian sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida sisäisen valvonnan riittävyyttä, tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta. Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, jonka hallitus hyväksyy. Tarkastushavainnot raportoidaan johtoryhmälle ja niistä laaditaan vuosittain toimintakertomus yhtiön hallitukselle. Sisäinen tarkastus on laatinut vuosittain yhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle sisäistä valvontaa koskevan arvion.

Toiminnan ulkoista valvontaa suorittavat yhtiökokouksen valitsemat viralliset tilintarkastajat ja lisäksi yhtiön toimintaa valvoo Vakuutusvalvontavirasto.

Hallinto

Eläke-Fennian varsinaisessa yhtiökokouksessa 26.4.2006 hallintoneuvostoon valittiin keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdotuksesta uudelleen hallituksen puheenjohtaja Heimo Aho ja uutena jäsenenä toimitusjohtaja Klaus Saarikallio. Keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdotuksesta valittiin uudelleen 1. varapuheenjohtaja Anssi Vuorio ja uutena jäsenenä luottamusmies Tuula A. Paunonen. Lisäksi hallintoneuvostoon valittiin uudelleen toimitusjohtaja Kaj Ericsson, toimitusjohtaja Tapio Juusela, toimitusjohtaja Lasse Murto, toimitusjohtaja Heikki Rinta-Rahko ja toimitusjohtaja Antti Tiitola sekä uusina jäseninä hallituksen puheenjohtaja Pertti Hakala ja toimitusjohtaja Stefan Wentjärvi. Antti Tiitola on 5.12.2006 pyytänyt eroa hallintoneuvoston jäsenyydestä.

Yhtiökokouksessa valittiin varsinaiseksi tilintarkastajaksi ja valvontatilintarkastajaksi KHT Per-Olof Johansson, varsinaiseksi tilintarkastajaksi ja valvontatilintarkastajan sijaiseksi KHT Marja Tikka sekä varatilintarkastajiksi KHT Tuija Korpelainen ja KHT Arto Tenhula.

Eläke-Fennian hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 27.11.2006 hallituksen jäseniksi uudelleen kauppaneuvos Eero Lehden, johtaja Pertti Parmanteen, johtaja Seppo Riskin, hallituksen puheenjohtaja Ernst Gylfen sekä varajäseniksi teollisuusneuvos Rauno Mattilan ja puheenjohtaja Timo Vallittun. Lisäksi hallituksen uudeksi jäseneksi valittiin toimitusjohtaja Ralf Wickström ja uusiksi hallituksen varajäseniksi toimitusjohtaja Antti Kuljukka ja tutkimusjohtaja Reija Lilja. Työeläkevakuutusyhtiöitä koskevan 1.1.2007 voimaantulleen lainmuutoksen vuoksi toimitusjohtaja Lasse Heiniö ja varatoimitusjohtaja Tarkko Jousi erosivat hallituksesta 31.12.2006.

Hallituksen puheenjohtajaksi vuodeksi 2007 valittiin kauppaneuvos Eero Lehti ja varapuheenjohtajiksi johtaja Pertti Parmanne ja johtaja Seppo Riski. Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin yrittäjäneuvos Markku Koskenniemi ja varapuheenjohtajiksi toimitusjohtaja Harri Kainulainen ja yrittäjäneuvos Eino Rajamäki.

Hallituksen kokouksia pidettiin vuoden aikana 10 kertaa ja osallistumisprosentti niihin oli 97. Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa ja yhtiökokous kerran.

Eläke-Fennia ja sen konserni

Eläke-Fennia on keskinäinen vakuutusyhtiö, jonka yhtiökokouksissa käyttävät äänivaltaa vakuutuksenottajat, vakuutetut ja takuupääoman omistaja yhtiöjärjestyksessä määrätyllä tavalla. Vakuutuksenottajat käyttävät äänivallasta noin 80 prosenttia ja vakuutetut noin 20 prosenttia.

Vuoden 2006 lopussa Eläke-Fennian konserniin kuului tytäryhtiönä 52 kiinteistöyhtiötä. Eläke-Fennian konserniin kuului myös Feva Kiinteistöt Oy. Eläke-Fennia omistaa osakkuusyhtiönsä Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian osakkeista 40 prosenttia.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Yhtiön tulos on kehittynyt alkuvuonna 2007 hyvin. Noteerattujen osakkeiden alkuvuoden tuotto on ollut 4,8 prosenttia (21.2.2007). Varojen hajauttaminen osakkeisiin, korkoinstrumentteihin, kiinteistöihin ja hedge fundeihin on edelleen kannattanut. Eläke-Fennian toimintapääoma 21.2.2007 oli 1 297,6 miljoonaa euroa eli 27,4 prosenttia vastuuvelasta. Toimintapääoman suhde vakavaraisuusrajaan oli 2,03.

Vuoden alussa myytiin kansainvälisellä tarjouskilpailulla seitsemän toimistokiinteistöä 77,1 miljoonan euron kauppahinnalla Teesland IOG Nordic A/S:lle.

Eläke-Fennian organisaatiota uudistettiin 1.1.2007 alkaen yhtiön hallituksen päätöksen mukaisesti. Sijoituksiin liittyvät toiminnot yhdistetään yhdeksi *Sijoituslinjaksi*. Entiset Asiakas- ja Eläkepalvelut sekä IT-palvelut ja kehitys yhdistetään *Asiakaslinjaksi*. Aktuaaritoimi ja riskienhallintatoimi yhdistettiin *Aktuaaritoimi- ja riskienhallintayksiköksi*. Talouslinja ja Henkilöstö- ja sisäiset palvelut yhdistettiin yhdeksi yksiköksi.

Johtoryhmään kuuluvat 1.1.2007 alkaen toimitusjohtaja Lasse Heiniö, toimitusjohtajan sijainen Tarkko Jousi, Sijoituslinjan johtaja Eeva Grannenfelt, Asiakaslinjan johtaja Matti Carpén, Talous ja HR-yksikön johtaja Irmeli Heino ja Aktuaaritoimen ja riskienhallinnan johtaja Mikko Karpoja. Johtoryhmä kokoontuu laajennettuna suunnittelukierroksen yhteydessä tai muuten erikseen kokoon kutsuttaessa. Laajennettuun johtoryhmään kuuluvat edellisten lisäksi IT-palvelut ja kehitys -yksikön johtaja Sakari Kalske, asiakasrahoituksesta ja kiinteistöistä vastaava johtaja Timo Stenius ja ylilääkäri Seppo Mattila. Sijoituskomiteaan kuuluvat puheenjohtajana toimivan toimitusjohtajan lisäksi Tarkko Jousi, Eeva Grannenfelt, Timo Stenius ja Irmeli Heino.

Tulevaisuuden näkymät

Maailmantalouden ja Suomen talouskasvun ennakoidaan olevan edelleen hyvällä tasolla, mutta heikkenevän jonkin verran vuoden 2006 tasosta. Inflaatio-oletukset ovat maltillisia. Omaisuuserien tuotto-odotukset ovat varovaisen positiivisia vuodelle 2007.

Keskeisimmät sijoitustulokseen vaikuttavat riskit ovat maailmantalouden ennakoitua voimakkaampi heikkeneminen, maailmantalouden epätasapainoon liittyvät voimakkaat hallitsemattomat korjausliikkeet ja mahdolliset poliittiset konfliktit.

Eläkeuudistus on edennyt toteutusvaiheeseen. Uudistuksen päätavoitteena on myöhentää keskimääräistä eläkkeellejäämisikää 2–3 vuodella. Keskeisiä työkaluja tavoitteen saavuttamisessa ovat elinaikakerroin ja korotettu eläkekarttuma 63 ikävuoden jälkeen. Eläkeuudistuksessa luovuttiin kiinteästä 65 vuoden eläkeiästä. Eläkkeelle voi siirtyä joustavasti 63–68 ikävuoden välillä. Työeläkkeenä maksetaan eläkkeelle lähtöön mennessä ansaittu määrä. 63 ikävuoden jälkeen eläkkeen karttuminen nopeutuu merkittävästi. Koska lainmuutosten vaikutukset pystytään toteamaan vasta vuosien kuluttua, saadaan uudesta järjestelmästä kokemuksia ja nähdään kokonaisvaikutukset vasta vuosikymmenen vaihduttua.

Toteutetut uudistukset ovat kansainvälisessä vertailussakin merkittäviä saavutuksia. Eläketurvan riittävyyden ja kansantalouden kantokyvyn kannalta kestävän rahoituksen varmistamiseksi on kehitystyötä edelleen syytä jatkaa. Seuraavat kymmenen vuotta tulevat olemaan ratkaisevia varauduttaessa tulevaan eläkemenoon suurten ikäluokkien siirtyessä asteittain eläkkeelle.

Selvitysmies Rajaniemi luovutti työeläkejärjestelmän kilpailuolosuhteita koskevan selvityksensä sosiaali- ja terveysministerille 11.1.2007. Selvityksen mukaan työeläketurvan hajautetun toimeenpanon ja kilpailun tavoitteet olisi sovitettava yhteen siten, että kilpailu hyödyttää nykyistä selkeämmin vakuutuksenottajia. Tämä edistäisi myös vakuutettujen asemaa ja vähentäisi tarvetta korottaa työeläkemaksua. Lainsäädännön tulisi kannustaa ja tarvittaessa velvoittaa eläkelaitoksia nykyistä tehokkaampaan toimintaan. Selvitysraportin lausuntokierroksen jälkeen ryhdytään mahdollisiin jatkotoimenpiteisiin.

Sosiaali- ja terveysministeriön asettama työryhmä luovutti vakuutusyhtiölakia koskevan mietintönsä sosiaali- ja terveysministeriölle 29.11.2006. Työryhmä ehdottaa kokonaan uuden vakuutusyhtiölain säätämistä uuden osakeyhtiölain sääntelystä johtuen. Ehdotuksen perusperiaatteena on edelleen, että vakuutusyhtiöihin sovelletaan osakeyhtiölakia, ellei säännöksistä ole syytä poiketa vakuutusyhtiötoiminnan erityisluonteesta johtuen. Samassa yhteydessä on valmisteltu myös työeläkevakuutusyhtiölain muutoksia, jotka tullaan viemään eduskunnan käsittelyyn myöhemmin erikseen.

Eläke-Fennian hallitus kiittää koko henkilökuntaa ja toimivaa johtoa tilikauden 2006 aikana hyvin tehdystä työstä.

Tuloslaskelma

1 000 €	Konserni 2006	Konserni 2005	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005	Liite
Vakuutustekninen laskelma					
Vakuutusmaksutulo	889 333	808 462	889 333	808 462	1
Sijoitustoiminnan tuotot	749 974	476 926	755 605	483 595	3
Sijoitusten arvonkorotukset					
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	-718 844	-669 475	-718 844	-669 475	2
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos	-240 537	-100 945	-240 537	-100 945	
Vastuunsiirto		-217		-217	
	-959 381	-770 637	-959 381	-770 637	
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos	-256 655	-306 641	-256 655	-306 641	
Vastuunsiirto		-115		-115	
Lakisääteiset maksut	-4 301	-3 623	-4 301	-3 623	
Liikekulut	-34 430	-25 123	-34 430	-25 123	5
Sijoitustoiminnan kulut	-383 128	-180 595	-387 883	-184 793	4
Muut vakuutustekniset kulut					
Vakuutustekninen tulos/kate	1 412	-1 347	2 288	1 124	
Muu kuin vakuutustekninen laskelma					
Muut tuotot	1	455	1	455	
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos			67	-8	
Vapaaehtoisten varausten muutos					
Tuloverot					
Tilikauden ja aikaisempien					
tilikausien verot	-31	98			
Laskennallinen vero	-337	29			
	-369	127			
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	2 390	3 371			
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	-232	-230			
Tilikauden voitto/tappio	3 665	2 837	2 355	1 570	

Tase

1 000 €	Konserni 2006	Konserni 2005	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005	Liite
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	445	266	445	266	
Muut pitkävaikutteiset menot	67	7 250	67	7 250	
	512	7 516	512	7 516	
Sijoitukset					
Kiinteistösijoitukset					
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	454 704	476 575	271 444	278 856	6
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä			232 120	237 302	
	454 704	476 575	503 564	516 158	
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteysyrityksissä					
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä			8	8	7
Osakkeet ja osuudet osakkuusyrityksissä	26 182	23 792	16 651	16 651	8
	26 182	23 792	16 659	16 659	
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	2 479 634	1 754 092	2 478 283	1 752 741	9
Rahoitusmarkkinavälineet	1 799 239	2 118 421	1 799 239	2 118 421	
Kiinnelainasaamiset	135 120	150 072	135 120	150 072	
Muut lainasaamiset	141 388	129 917	105 988	94 304	
Talletukset	3 000	16 300	3 000	16 300	
	4 558 382	4 168 802	4 521 631	4 131 838	
	5 039 267	4 669 169	5 041 853	4 664 654	
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta	70 040	54 579	70 040	54 579	
Muut saamiset					
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä				3	
Saamiset osakkuusyrityksiltä		3			
Saamiset omilta kiinteistöyhtiöiltä			3 562	11 831	
Saamiset yhteistoimintayrityksiltä	613	31	613	31	
Muut saamiset	172 811	71 079	172 811	71 079	
	173 424	71 112	176 985	82 944	
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	2 235	2 468	2 235	2 468	
Muut aineelliset hyödykkeet	353	353	353	353	
	2 588	2 822	2 588	2 822	
Rahat ja pankkisaamiset	5 283	4 621	5 160	4 379	
	7 871	7 442	7 748	7 201	
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat	40 833	41 609	40 833	41 609	
Muut siirtosaamiset	4 304	3 069	3 341	2 415	
	45 138	44 677	44 174	44 024	
Vastaavaa yhteensä	5 336 252	4 854 497	5 341 313	4 860 918	

1 000 €	Konserni 2006	Konserni 2005	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005	Liite
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Pohjarahasto	3 364	3 364	3 364	3 364	
Takuupääoma	1 682	1 682	1 682	1 682	
Arvonkorotusrahasto	84	336			
	5 130	5 382	5 046	5 046	
Muut rahastot	20 985	19 445	20 955	19 415	
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-14 017	-15 294	104	94	
Tilikauden voitto/tappio	3 665	2 837	2 355	1 570	
	10 634	6 988	23 414	21 079	
	15 763	12 370	28 460	26 124	11
Vähemmistöosuus	7 136	7 348			
Tilinpäätössiirtojen kertymä					
Poistoero			191	258	
Vapaaehtoiset varaukset					
			191	258	
Vakuutustekninen vastuuvelka					
Vakuutusmaksuvastuu	3 448 474	3 191 819	3 448 474	3 191 819	
Korvausvastuu	1 821 185	1 580 648	1 821 185	1 580 648	
	5 269 659	4 772 468	5 269 659	4 772 468	10
Pakolliset varaukset					
Pakolliset varaukset					
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta	2 620	2 087	2 620	2 087	
Lainat rahoituslaitoksilta					
Laskennallinen verovelka	1 095	758			
Muut velat	27 982	25 851	28 651	26 882	
	31 697	28 695	31 272	28 969	
Siirtovelat	11 997	33 616	11 731	33 099	
Vastattavaa yhteensä	5 336 252	4 854 497	5 341 313	4 860 918	

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Työeläkevakuutusyhtiön kirjanpitoa ja tilinpäätöstä säätelevät kirjanpitolain ja -asetuksen lisäksi osakeyhtiölaki ja vakuutusyhtiölaki. Asiaan liittyviä määräyksiä on myös työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa, sosiaali- ja terveysministeriön asetuksissa vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä ja sosiaali- ja terveysministeriön ja Vakuutusvalvontaviraston määräyksissä ja ohjeissa.

Konsernitilinpäätös

Eläke-Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, joissa konsernin osuus äänivallasta on yli puolet. Eläke-Fennian konserniin kuului vuonna 2006 tytäryhtiöinä 52 kiinteistöyhtiötä ja Feva Kiinteistöt Oy.

Konsernitilinpäätös on laadittu emo- ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden yhdistelminä. Sisäiset tuotot ja kulut, voitonjako, saamiset, velat sekä keskinäinen osakeomistus on eliminoitu. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt hankintahetkestä lähtien. Tilikauden aikana myydyt tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätöksessä luovutushetkeen saakka. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu omaksi eräkseen.

Konsernin sisäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva on jaettu tytäryhtiöiden omaisuuserille niiden käypien arvojen sallimissa rajoissa. Konserniaktiivan poistossa noudatetaan vastaavan omaisuuserän suunnitelman mukaisia poistoja. Konserniosakkeisiin aikaisempina tilikausina tehdyt arvonkorotukset on konsernitaseessa merkitty tytäryhtiön omistaman kiinteistön arvonkorotukseksi.

Konsernitilinpäätöksen jäljennökset on saatavissa emoyhtiön pääkonttorista Kansakoulukuja 1, 00100 Helsinki.

Sijoitukset yrityksiin, joissa on merkittävä omistusosuus

Eläke-Fennian 40-prosenttisesti omistama Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei ole käsitelty konsernitilinpäätöksessä osakkuusyhtiöinä, koska niiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

Vakuutusmaksutulo

TEL-maksutulo määräytyy vakuutettujen TEL-kokonaispalkkasumman ja maksuprosentin mukaan. Tilikauden aikana perittyä, palkkasumma-arvioon perustuvaa ennakkomaksua on oikaistu tilinpäätöksessä tarkistusmaksuarviolla. Tilikauden maksutuloon on kirjattu myös edellisen vuoden arvioidun ja toteutuneen tarkistusmaksun aiheuttamat erot.

YEL-vakuutusmaksutulo määräytyy yrittäjien työtulojen ja maksuprosentin perusteella.

Korvauskulut

Korvauskulut muodostuvat eläkkeensaajille maksetuista eläkkeistä, kuntoutuskuluista, vastuunjakokorvauksista, korvaustoimintaan kohdistuvista liikekuluista sekä korvausvastuun muutoksesta.

Sijoitusten ja saamisten arvostus taseessa ja sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset on kirjattu tehdyillä poistoilla vähennettyyn ja arvonkorotuksilla lisättyyn hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot on määritelty kohteittain Vakuutusvalvontaviraston edellyttämällä tavalla. Pääasiassa käypien arvojen määrittelyn perustana ovat olleet ulkopuolisen, auktorisoidun kiinteistöarvioijan lausunnot.

Kiinteistöihin tehdyt arvonalennukset on kirjattu tulosvaikutteisesti sijoitusten arvonalennuksiin. Myytyihin kiinteistöihin on tehty tulosvaikutteiset arvonalennusten palautukset ennen myyntivoittojen kirjaamista. Tilivuonna 2006 kiinteistöjen kirjanpitoarvoihin ei ole tehty arvonkorotuksia.

Osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Osakkeisiin ja osuuksiin aiempina vuosina tehdyt arvonalennukset on palautettu osakkeiden arvoon siltä osin kuin käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon, kuitenkin korkeintaan aiemmin tehtyjen arvonalennusten suuruisena. Osakkeet ja osuudet on merkitty kirjanpitoon keskihintamenetelmää käyttäen. Käyttöomaisuusosakkeet on arvostettu taseessa hankintamenoon, koska tämän katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Noteerattujen osakkeiden ja osuuksien käypinä arvoina on käytetty tilivuoden viimeistä saatavilla olevaa kaupankäyntikurssia. Noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona on käytetty hankintahintaa tai todennäköistä luovutus-

hintaa. Henki-Fennian osakkeiden käypänä arvona on käytetty ulkopuolisen arvioijan laskemaa markkina-arvoa.

Rahoitusmarkkinavälineisiin kuuluvat joukkolainat ja rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineiden tasearvona on hankintameno, jota on oikaistu nimellisarvon ja hankintamenon jaksotetulla erotuksella. Nimellisarvon ja hankintamenon erotus jaksotetaan korkotuoton vähennykseksi tai lisäykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Hankintamenoon sisällytetty vastaerien määrä on ilmoitettu taseen liitetiedoissa.

Ulkomaanrahanmääräiset saamiset on muutettu Suomen rahaksi Euroopan keskuspankin 29.12. noteeraamaan kurssiin. *Ulkomaanrahanmääräiset muut sijoitukset* on merkitty taseeseen hankinta-ajankohdan kurssia käyttäen. Laskettaessa käypiä arvoja on käytetty 29.12. noteerattuja kursseja. Mikäli tilinpäätöspäivän käypä arvo on alkuperäistä hankintamenoa alempi, on sijoituksesta tehty arvonalennus. Tilikaudella syntyneet kohdistamattomat kurssierot on kirjattu sijoitustoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin ja kohdistettavat kurssierot on käsitelty kyseisten tulojen ja menojen oikaisuina.

Lainasaamiset, muut saamiset ja talletukset on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vakuutusmaksusaamiset koostuvat tarkistusmaksuarviosta ja tilivuoden päättyessä maksamattomina olevista erääntyneistä vakuutusmaksuista. Erääntyneistä vakuutusmaksuista on kirjattu luottotappioiksi maksuesteelliseksi todetut saamiset sekä sellaisten yhtiöiden saamiset, joiden konkurssi on alkanut. Lisäksi luottotappioihin on kirjattu vahvistettujen yrityssaneerauksien leikatut saamiset.

TEL-maksujärjestelmässä vakuutusmaksusaamiset ryhmitellään vakuutuksen vahvimman perintämenettelyn mukaisesti ryhmiin konkurssi, ulosotto, velkasaneeraus ja muut.

Johdannaissopimuksia Eläke-Fennia on käyttänyt lisätuottojen tavoittelemiseen, allokaatiomuutosten tekemiseen, salkunhoidon tehostamiseen ja suojaustarkoituksessa.

Kirjanpidollista suojauslaskentaa sovelletaan vain niihin johdannaissopimuksiin, jotka täyttävät Vakuutusvalvontaviraston määräys- ja ohjekokoelman tälle asettamat edellytykset. Johdannaissopimukset, joihin on sovellettu suojauslaskentaa, on arvostettu kokonaisuutena suojattavan erän kanssa. Jos suojattavasta tase-erästä ei ole kirjattu arvonmuutosta, ei myöskään suojaavasta sopimuksesta ole tehty tulosvaikutteista kirjausta tilinpäätökseen ellei sen negatiivinen arvonmuutos ole ylittänyt suojattavan erän positiivista muutosta. Kun suojattavasta kohteesta on kirjattu arvonalennuksen palautusta, on käytetyn johdannaisen arvonmuutos kirjattu kokonaisuudessaan kuluksi. Johdannaissopimuksesta syntyvät tuotot ja kulut on kirjattu pääsääntöisesti samaan tuloslaskelman erään kuin suojattavasta tase-erästä tai positiosta kirjattavat tuotot ja kulut on kirjattu.

Muiden johdannaissopimusten negatiivinen arvonmuutos on kirjattu tulosvaikutteisesti. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta toteutuneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi.

Katetta, toimintapääomaa ja vakavaraisuusvaadetta laskettaessa suojaavina johdannaisina on käsitelty ne johdannaiset, joille on määritelty suojauksen kohde ja jotka on käsitelty kirjanpidossa suojaavina. Lisäksi vastuuvelan katetta laskettaessa on suojaavina huomioitu sellaiset valuuttajohdannaiset, jotka täyttävät Vakuutusvalvontaviraston määräys- ja ohjekokoelman määritelmän operatiivisesti suojaavista valuuttajohdannaisista. Vastapuoliriskin osalta on noudatettu mitä Vakuutusvalvontaviraston määräys- ja ohjekokoelmassa on mainittu riskikeskittymien rajoittamisesta.

Indeksisidonnaisten lainojen optio-osuus on kirjattu muihin saamisiin ja arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen käypään arvoon. Nollakuponkilainaosuus on kirjattu hankinta-arvoon, jota on oikaistu nimellisarvon ja hankinta-arvon jaksotetulla erotuksella. Tilikauden osuus jaksotuksesta on kirjattu korkotuotoksi.

Varaukset ja verovelka

Sijoitusten arvostuseroista, jotka on esitetty liitetietona, ei ole esitetty laskennallista verovelkaa. Tuloutetut arvonkorotukset ovat veronalaista tuloa. Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen sekä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Poistot ja laskentaperiaatteet

Kuluvan omaisuuden hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoina kuluksi. Myös kuluvan omaisuuden tuloutetut arvonkorotukset poistetaan suunnitelman mukaisesti. Aineettomina oikeuksina on esitetty tietokoneohjelmien lisenssit ja muina pitkävaikutteisina menoina valmisohjelmien hankintaan liittyvät suunnittelu- ja konsultointimenot. Poistot on laskettu tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta käyttäen seuraavia taloudellisia käyttöaikoja:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	50 v
Teollisuus- ja varastorakennukset	40 v
Rakennusten tekniset laitteet	10 v
Aineettomat oikeudet	5 v
Autot	5 v
Atk-laitteet	4 v
Kalusto	10 v
Konttorikoneet	7 v
Muut pitkävaikutteiset menot	5 v

Osassa rakennuksista on tehty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaiset enimmäispoistot.

Kuluvan omaisuuden laskentaperiaatteita on muutettu siten, että järjestelmähankkeisiin liittyvät muut pitkävaikutteiset menot on kirjattu ja kirjataan jatkossa vuosikuluksi KPL 5:5a§ mukaan. Muutos käsittää tilinpäätöksessä 2006 kertaluontoisen takautuvan alaskirjauksen aikaisemmin aktivoitujen järjestelmähankkeiden osalta. Laskentaperiaatteiden muutos ei koske valmisohjelmien suunnittelu- ja konsultointityötä.

Tarve laskentaperiaatteiden muuttamiselle ja aktivoinneista luopumiselle tuli ilmeiseksi, kun laskelmien ja selvitysten mukaan todettiin, että järjestelmähankkeiden ylläpito ja kehitystarve lisääntyy lähitulevaisuudessa ja investointien elinkaari lyhenee.

Laskentaperiaatteiden muutoksen vaikutus on kirjattu Vakuutusvalvontaviraston määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti tuloslaskelmaan. Laskentaperiaatteiden muutoksen kokonaisvaikutus tuloslaskelmaan on 8.059.547,84 euroa.

Liikekulut

Yhtiön liikekulut on jaettu toiminnoille Vakuutusvalvontaviraston ohjeiden mukaisesti liitetiedoissa esitetyllä tavalla.

Välittömät verot ja tilikauden ylijäämä

Tilikauden tuloksen perusteella määräytyvä laskennallinen vero on 145 986,83 euroa. Laskennallista verovelkaa ei ole kirjattu taseeseen, koska yhtiöllä on käyttämätöntä yhtiöverohyvitystä sekä verotuksessa vahvistettua tappiota.

Eläke-Fennian tilikauden ylijäämä määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien Eläke-Fennian hakemien laskuperusteiden mukaisesti.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TEL-vakuutuksin. Lisäeläketurva on järjestetty osalle henkilöstöä TEL-lisäeläkevakuutuksella. Toimitusjohtajalla ja hänen sijaisellaan on oikeus siirtyä TEL-lisäeläkevakuutuksen tai vastaavan muun lisäeläkejärjestelyn perusteella vanhuuseläkkeelle 60 vuotta täytettyään. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu suoriteperusteisesti. Hallituksen päätöksen mukaisesti niille hallituksen nimittämille johtajille, joille heidän työsopimuksensa mukainen tavoite-eläke ei täyty vanhuuseläkkeelle siirtymishetkellä, ostetaan kertamaksulla lisäeläke TEL:n lisäturvaan. Tilinpäätöksessä on tehty tältä osin varaus tulevien maksujen osalta. Varauksen määrä tarkistetaan vuosittain.

Vakuutustekninen vastuuvelka

Vakuutussopimuksista aiheutuva vastuu on kirjattu vastuuvelaksi. Se koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvelka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy osittamaton lisävakuutusvastuu, joka luetaan mukaan toimintapääomaan.

Toimintapääoma

Vakuutusyhtiön toimintapääoma muodostuu käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen erotuksesta. Velkaan ei tällöin lueta osittamatonta lisävakuutusvastuuta. Toimintapääoman ja oman pääoman on täytettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vaatimukset. Ei-suojaavien johdannaisten osalta on toimintapääomasta vähennetty mahdollinen enimmäistappio, joka vastaa yhden päivän aikana 2,5 prosentin todennäköisyydellä toteutuvaa tappiota. Vähennys ei koske operatiivisesti suojaavia valuuttajohdannaisia.

Liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 €	Konserni 2006	Konserni 2005	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005
1. Vakuutusmaksutulo				
Ensivakuutus				
TEL:n mukainen perusvakuutus				
Työnantajan osuus	616 991	552 897	616 991	552 897
Työntekijän osuus	169 167	159 443	169 167	159 443
	786 158	712 340	786 158	712 340
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	2 278	2 498	2 278	2 498
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	100 819	93 535	100 819	93 535
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	78	89	78	89
Vakuutusmaksutulo	889 333	808 462	889 333	808 462
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät				
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista				
TEL	3 291	5 155	3 291	5 155
YEL	1 373	1 299	1 373	1 299
	4 664	6 455	4 664	6 455
2. Maksetut korvaukset				
Ensivakuutus				
Maksettu eläkkeensaajille				
TEL:n mukainen perusvakuutus	527 727	496 846	527 727	496 846
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	15 762	15 861	15 762	15 861
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	87 153	82 678	87 153	82 678
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	609	584	609	584
	631 250	595 969	631 250	595 969
Maksettu/saatu vastuunjakokorvauksia				
TEL-eläkkeet	96 280	84 762	96 280	84 762
YEL-eläkkeet	20 257	16 617	20 257	16 617
Osuus työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksuista	-28 929	-26 552	-28 929	-26 552
YEL:n valtion osuus	-8 447	-8 060	-8 447	-8 060
	79 161	66 768	79 161	66 768
Maksettu/saatu yhteisvastuukorvausta				
	710 412	662 737	710 412	662 737
Korvaustoiminnon hoitokulut	7 964	6 370	7 964	6 370
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	469	368	469	368
Maksetut korvaukset yhteensä	718 844	669 475	718 844	669 475

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 €	Konserni 2006	Konserni 2005	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005
Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely				
3. Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot			99	476
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Korkotuotot				
Saman konsernin yritykset			11 464	11 321
Muut	2 134	2 027	31	29
Muut tuotot	58 716	52 526	56 058	48 959
	60 850	54 553	67 552	60 308
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	53 014	35 124	53 014	35 124
Korkotuotot	88 421	97 918	89 217	98 898
Muut tuotot	48 901	35 151	48 901	35 151
	190 336	168 193	191 132	169 173
Yhteensä	251 185	222 746	258 783	229 957
Arvonalentumisten palautukset	10 446	21 355	10 446	21 355
Myyntivoitot	488 342	232 826	486 375	232 283
Yhteensä	749 974	476 926	755 605	483 595
4. Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	-23 101	-18 929	-36 021	-31 873
Kulut muista sijoituksista	-24 881	-49 721	-26 273	-51 044
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	-8 611	-9 330	-8 611	-9 330
	-56 594	-77 980	-70 905	-92 248
Arvonalentumiset ja poistot				
Arvonalentumiset	-67 442	-13 920	-66 557	-13 028
Rakennusten suunnitelmapoistot	-9 546	-10 070	-885	-892
	-76 988	-23 990	-67 442	-13 920
Myyntitappiot	-249 546	-78 626	-249 536	-78 626
Yhteensä	-383 128	-180 595	-387 883	-184 793
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonkorotuksia ja niiden oikaisua	366 846	296 331	367 722	298 802
Sijoitusten arvonkorotus				
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	366 846	296 331	367 722	298 802

1 000 €	Konserni 2006	Konserni 2005	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005
5. Tuloslaskelman erä liikekulut				
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	303	355	303	355
Muut vakuutusten hankintamenot	10 013	7 570	10 013	7 570
	10 316	7 925	10 316	7 925
Vakuutusten hoitokulut	17 363	10 716	17 363	10 716
Hallintokulut	6 752	6 483	6 752	6 483
Yhteensä	34 430	25 123	34 430	25 123
Kokonaisliikekulut toiminnoittain				
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	7 964	6 370	7 964	6 370
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	457	351	457	351
	8 421	6 721	8 421	6 721
Liikekulut	34 430	25 123	34 430	25 123
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	1 391	1 324	1 391	1 324
Kulut muista sijoituksista	5 012	5 154	5 012	5 154
	6 403	6 478	6 403	6 478
Yhteensä	49 254	38 322	49 254	38 322
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	12 758	12 274	12 758	12 274
Eläkekulut	3 218	2 641	3 218	2 641
Muut henkilösivukulut	1 068	1 037	1 068	1 037
Yhteensä	17 044	15 951	17 044	15 951
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	526	436	526	436
Hallitus	129	171	129	171
Hallintoneuvosto	57	81	57	81
Yhteensä	713	689	713	689

Toimitusjohtaja Lasse Heiniön palkka oli 274 300 euroa ja luontoisedut olivat 24 900 euroa.
Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ei ole annettu eläkesitoumuksia, lukuunottamatta toimitusjohtajaa ja hänen sijaistaan, joilla on oikeus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana TEL:n mukaisen lisäeläkejäjestelyn tai vastaavan muun järjestelmän perusteella.
Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ei ole annettu rahalainoja eikä vakuuksia.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot

Vuonna 2006 Ernst & Young Oy:lle maksettiin Eläke-Fennian ja sen omistamien kiinteistöyhtiöiden tilintarkastuksesta 111 000 euroa. Konsultoinnista maksutut palkkiot olivat 21 600 euroa.

Henkilöstön keskimääräinen luku tilikauden aikana

Konttorihenkilöstö	221	221
Myyntihenkilöstö	18	18
Kiinteistöhenkilöstö	6	6

Taseen liitetiedot

1000 €	Jäljellä oleva hankintameno 2006	Kirjanpito-arvo 2006	Käypä arvo 2006	Jäljellä oleva hankintameno 2005	Kirjanpito-arvo 2005	Käypä arvo 2005
6. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö						
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	24 505	26 066	32 244	22 724	24 285	29 880
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	136 947	149 839	209 186	143 681	159 432	218 845
Muut kiinteistöosakkeet	92 680	95 539	145 279	92 279	95 139	97 590
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	232 120	232 120	232 120	237 302	237 302	237 302
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	8	8	8	8	8	8
Sijoitukset omistusyhteysyrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	16 651	16 651	35 200	16 651	16 651	35 200
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	2 478 278	2 478 283	2 919 352	1 752 735	1 752 741	2 142 901
Rahoitusmarkkinavälineet	1 799 239	1 799 239	1 798 834	2 105 363	2 105 363	2 151 312
Kiinnelainasaamiset	135 120	135 120	135 120	150 072	150 072	150 072
Muut lainasaamiset	105 988	105 988	105 988	94 304	94 304	94 304
Talletukset	3 000	3 000	3 000	16 300	16 300	16 300
Indeksiin sidotun lainan optio-osuus				13 058	13 058	13 211
	5 024 535	5 041 853	5 616 331	4 644 477	4 664 654	5 186 924
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
korkotuotoksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-5 717			-7 824		
indeksiin sidottujen lainojen tuottoa				4 833		
Kirjanpitoarvo sisältää						
tuloutettuja arvonkorotuksia	17 318			20 177		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			574 478			522 270

1 000 €	Konserni 2006	Konserni 2005	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005
Muut lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä				
Pankkitakaus	14 963	22 857	14 963	22 857
Takausvakuutus	37 144	45 067	37 144	45 067
Vakuutuskirja	1 377	4 488	1 377	4 488
Kiinteistöosake	1 998	3 610	1 998	3 610
Muu vakuus	45 710	12 937	45 710	12 937
Jäljellä oleva hankintameno	101 192	88 958	101 192	88 958
Ei vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno yhteensä	1 669		1 669	
Eläkelainasaamisten yhteismäärä				
Muut kiinnelainasaamiset	2 833	3 936	2 833	3 936
Muut lainasaamiset	13 637	24 876	13 637	24 876
Jäljellä oleva hankintameno	16 470	28 812	16 470	28 812
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Muut saamiset				

7. Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä, emoyhtiö

Osakkeet ja osuudet		
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	8	8
Lisäykset		
Siirrot		
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	8	8

Osakkeet ja osuudet	Osuus kaikista osakkeista %	Osuus kaikista äänistä %	Kirjan-pitoarvo
Feva Kiinteistöt Oy	100,0	100,0	8
Osakkeet ja osuudet yhteensä			8

8. Osakkeet ja osuudet omistusyhteysyrityksissä

Osakkeet ja osuudet		
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	16 651	16 651
Lisäykset		
Siirrot		
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	16 651	16 651

Osakkeet ja osuudet	Osuus kaikista osakkeista %	Osuus kaikista äänistä %	Kirjan-pitoarvo
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	40,0	40,0	16 651
Osakkeet ja osuudet yhteensä			16 651

9. Muut sijoitukset, emoyhtiö

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo 31.12.2006	Markkina-arvo 31.12.2006
Kotimaiset osakkeet ja osuudet			
AffectoGenimap Oyj	3,53	1 840	2 082
Aina Group Oyj	14,89	8 300	8 300
Alma Media Oyj	0,45	2 190	3 092
Amanda Capital Oyj	2,35	959	1 835
Amer Sports Oyj	0,25	2 853	2 980
Arek Oy	4,00	280	280
Cargotec Oyj	0,18	2 781	4 215
Cramo Oyj	0,56	2 395	3 213
Elcoteq Oyj	0,43	880	880
Electrobit Group Oyj	0,39	1 030	1 030
Elisa Oyj	0,35	9 521	12 125
Esy Oy	4,00	188	188
Etteplan Oyj	4,62	2 004	3 117
Exilion Capital Oy	25,00	15	15
Fibrogen Europe Oy	0,68	482	482
Finnair Oyj	0,39	4 138	4 344
Finnlines Oyj	0,42	2 737	2 924
Fiskars Oyj Abp	0,12	430	1 121
F-Secure Oyj	0,89	4 180	4 212
Fortum Oyj	0,31	42 613	59 403
Honkarakenne Oyj	4,41	744	837
Huhtamäki Oyj	0,52	7 382	8 184
Ilkka-Yhtymä	10,69	3 326	5 180
Imatran Seudun Kehitysyhtiö	0,35	8	8
International Security Technology Oy	11,46	568	568
IWS International Oy	2,44	244	244
KCI Konecranes Oyj	0,33	2 696	4 460
Kemira Oyj	0,34	6 408	7 187
Kesko Oyj	0,85	6 432	10 726
Kone Oyj	0,36	8 312	16 763
Larox Oyj	2,41	1 193	1 559
Lassila & Tikanoja Oyj	0,31	1 828	2 599
M-Real Oyj	0,78	11 548	12 215
Metso Oyj	0,42	12 777	22 859
Midinvest Oy	10,87	505	505
Neste Oil Oyj	0,39	22 183	22 800
Nethawk Oy	1,78	1 707	1 707
Nokia Oyj	0,10	64 249	65 941
Nokian Renkaat Oyj	0,36	5 630	6 751
OKO Pankki Oyj	0,30	5 869	6 152
Orion-Yhtymä Oyj	0,25	7 166	9 109
Outokumpu Oyj	0,37	11 272	20 043
Outokumpu Technology Oyj	0,48	2 500	4 540
PKC Group Oyj	0,84	1 591	1 838
Raisio Yhtymä Oyj	0,61	1 790	1 790
Ramirent Oyj	0,40	2 111	4 888
Rapala VMC Oyj	1,56	3 307	3 714
Rautaruukki Oyj	0,39	10 503	16 537
Rocla Oyj	1,17	521	536
Sampo Oyj	0,49	35 560	55 770
SanomaWSOY Oyj	0,85	25 101	29 810
Satama Interactive Oyj	2,45	986	1 000
Sisu Axels Oy	9,74	842	842
Stockmann Oyj Abp	0,39	4 827	7 838
Stora Enso Oyj	0,39	35 642	36 765
Talentum Oyj	4,41	6 416	6 416
Tamfelt Oyj	0,22	506	639
Team Botnia Oy	0,93	2	2
Teleste Oyj	1,27	1 802	2 559
Tietoenator Oyj	0,23	4 289	4 289
Turun Puhelin Oy	0,00		
UPM-Kymmene Oyj	0,39	35 629	38 762
Uponor Oyj	0,22	2 995	4 657
Vaahto Group Plc Oyj	0,63	162	162
Vaasan Puhelin Oy	0,00	1	1
Vacon Oyj	0,06	1 684	2 219
Vakuutusosakeyhtiö Garantia	18,00	9 312	9 312
Wärtsilä Oyj	0,50	10 609	19 524
YIT-Yhtymä Oyj	0,50	8 693	13 408
Ulkomaiset euromääräiset ei euroalueen osakkeet			
Ruotsi			
Nordea Bank AB (Publ)	0,044	10 208	14 064
TeliaSonera AB (Oy)	0,071	15 668	20 691
Viro			
Tallink Group Ltd	0,119	1 022	1 022
Ulkomaiset euromääräiset euroalueen osakkeet			
Alankomaat			
Koninklijke Philips Electronic N.V.	0,009	2 699	2 857
Ranska			
Axa SA	0,008	4 908	5 214
Vivendi Universal SA	0,016	4 817	5 330
Total SA	0,006	7 565	8 198
Sanofi-Aventis SA	0,009	8 176	8 394
Saksa			
Adidas-Salomon AG	0,049	3 606	3 771
Allianz AG	0,009	4 881	6 202
Bayer AG	0,026	6 628	7 944
Deutsche Bank AG	0,012	4 967	6 612
Dow Jones Euro Stoxx 50 EX fund	1,072	35 614	38 499
Medion AG	0,496	1 889	1 889
SAP AG	0,009	4 775	4 831
Siemens AG	0,013	7 561	8 915
Software AG	0,231	2 478	3 883
Ulkomaiset ei-euromääräiset osakkeet			
Irlanti			
iShares FTSE 100 etf	1,068	22 505	23 692
Iso-Britannia			
AstraZeneca Group Plc	0,010	6 161	6 293
Barclays Plc	0,008	5 022	5 979
GlaxoSmithKline Plc	0,005	5 482	5 604
Royal Bank of Scotland Group Plc	0,007	5 029	6 381
Norja			
Cermaq ASA	0,066	628	672
Ekornes ASA	0,272	1 635	1 736
Expert ASA	0,109	349	441
Norsk Hydro ASA	0,008	1 814	2 349
Norske Skogindustrier ASA	0,054	1 164	1 351
Orkla ASA	0,024	1 818	2 143
Pan Fish ASA	0,014	346	346
Petroleum Geo-Services ASA	0,025	633	814
Schibsted ASA	0,045	707	812
Statoil ASA	0,002	977	1 003

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo 31.12.2006	Markkina-arvo 31.12.2006
Tandberg Television ASA	0,186	907	1 424
Telenor ASA	0,012	2 240	2 847
TGS Nopec Geophysical Company ASA	0,075	1 071	1 253
Ruotsi			
ABB Ltd	0,007	1 154	1 901
Addtech AB	0,240	480	776
Alfa Laval AB	0,081	1 700	3 076
Assa Abloy AB	0,072	3 607	4 120
Atlas Copco AB	0,055	5 442	5 852
AstraZeneca Plc (Swedish ADR)	0,010	6 250	6 346
BE Group AB	0,100	343	390
D Carnegie & Co AB	0,144	1 571	1 632
Elekta AB	0,133	1 652	1 915
Eniro AB	0,049	849	901
Hemtex AB	0,338	608	1 468
Hennes & Mauritz AB	0,022	5 283	6 124
Holmen AB	0,040	658	824
Husqvarna AB	0,035	1 033	1 184
Intrum Justitia AB	0,327	1 935	2 503
Investor AB	0,066	4 507	5 575
Lindex AB	0,364	2 368	2 427
Ericsson LM AB	0,011	4 541	4 894
Lindab International AB	0,114	1 095	1 297
Modern Times Group AB	0,063	775	1 593
Nordea Bank AB (Publ) Sweden	0,026	6 441	8 169
New Wave Group AB	0,096	317	355
Nobia AB	0,086	1 363	1 457
Observer AB	0,443	1 232	1 413
Q-Med AB	0,050	515	590
RaySearch Laboratories AB	1,113	1 038	1 327
Rezidor Hotel Group AB	0,133	1 138	1 305
Retail and Brands AB	0,217	659	890
Sandvik AB	0,030	3 494	3 852
Svenska Cellulosa AB	0,020	1 326	1 582
Skandinaviska Enskilda Banken AB	0,023	2 922	3 609
Sectra AB	0,499	1 249	1 476
Securitas Direct AB	0,057	390	480
Securitas Systems AB	0,063	609	674
Svenska Handelsbanken AB	0,011	1 545	1 603
Skanska AB	0,051	2 334	2 987
SKF AB	0,022	1 078	1 259
SSAB Svenska Stal AB	0,062	1 529	2 157
Swedbank AB	0,025	2 887	3 587
Tele2 AB	0,038	1 225	1 659
Teleca AB	0,208	384	401
TeliaSonera AB	0,016	3 381	4 667
Trelleborg AB	0,049	560	726
Transcom Worldwide S.A.	0,826	2 125	2 622
Volvo AB	0,034	4 458	5 215
Sveitsi			
Adecco SA	0,084	5 690	8 134
XMTCH on SMI (r)	0,325	6 349	6 795
Tanska			
Danske Bank A/S	0,013	2 627	2 693
GN Store Nord A/S	0,117	2 798	2 800
A P Moller - Maersk A/S	0,027	3 983	4 281
RTX Telecom A/S	0,848	729	730
Yhdysvallat			
iShares MSCI Japan Index Fund	0,314	31 912	33 124

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo 31.12.2006	Markkina-arvo 31.12.2006
iShares FTSE/XINHUA China 25 index Fund	0,153	4 773	6 770
SPDR Trust series 1	0,016	72 315	77 961
Euromääräiset pääomarahastot			
Aboa Venture II Ky		255	255
Access Capital LP II A		4 084	4 084
Access Capital LP II B		1 464	1 464
Access Capital LP		3 746	3 746
Amanda III Eastern Private Equity Ky		1 507	1 507
Bio Fund Ventures I Ky		963	963
Bio Fund Ventures I Jatkosijoitusrahasto Ky		291	291
Bio Fund Ventures II Ky		3 720	3 720
Bio Fund Ventures II Jatkosijoitusrahasto Ky		679	679
Bio Fund Ventures III Ky		2 535	2 535
Ecvitec Technology Funde II Ky		2 732	2 732
Etelä-Pohjanmaan Rahasto Ky		135	135
European Fund Investments UK		2 261	2 312
Finnmezzanine Rahasto II Ky		298	298
Finnmezzanine III Ky		5 733	6 531
Finnventure Rahasto III Ky		4	67
Finnventure Rahasto V Ky		707	3 398
Forenvia Venture I Ky		67	67
GrowHow Rahasto I Ky		1 461	1 687
Helmet SME Ventures Ky		808	808
Industri Kapital 2000 Ltd		4 242	6 367
Kareliaventure Rahasto Ky		38	38
Lapin Rahasto I Ky		195	195
MB Equity Fund III		1 820	2 478
Metal Fund Ky		45	45
Midinvest Fund I Ky		858	3 475
Midinvest Fund II Ky		224	224
Nordic Mezzanine Fund I Ky			27
Nordic Mezzanine Fund II LP		1 021	1 611
Profita Fund II Ky		1 616	3 555
Profita Fund I Ky		344	802
Promotion Capital I Ky		594	594
Promotion Equity I Ky		1 058	1 129
Savon Kasvurahasto I Ky		358	400
Sentica Kasvurahasto II Ky		1 679	1 976
SFK 99 Rahasto Ky		310	310
Teknoventure rahasto II Ky		1 046	1 190
Ei-euromääräiset pääomarahastot			
Auda Capital IV Co-Investement Fund LP		1 781	1 782
Nordic Capital IV Ltd		112	3 295
Osakerahastot			
Aberdeen Int Plc - Asia Pacific Fund		38 741	61 130
Aberdeen Int Plc - Asian Smaller Companies Fund		17 174	24 951
ABN AMRO China Equity Fund		14 051	19 865
ABN AMRO Eastern Europe Equity Fund		17 206	22 449
ABN AMRO Latin American Equity Fund I		10 501	19 000
AIG - Japan New Horizon - Y		35 776	36 342
AQR Absolute Return Fund Class A, 08/06		11 390	11 572
AQR Absolute Return Fund Class A, 10/06		4 556	4 599
Aspect Diversified Fund - Class A		765	766
Auda Global Feeder Fund		10 098	11 318
AXA Rosenberg Equity Alpha Trust - Japan Equity Alpha Fund		31 399	43 192
AXA Rosenberg Equity Alpha Trust - Pacific ex Japan		8 240	11 398
AXA Rosenberg Equity Alpha Trust - Pan-European Equity Alpha Fund		62 000	65 510

1 000 €	Osuus kaikista osakkeista, %	Kirjanpitoarvo 31.12.2006	Markkina-arvo 31.12.2006
Blackstone Fifth Avenue Offshore Fund Ltd		28 474	35 117
Bluebay Emerging Market Total Return Fund		4 556	4 840
Bluebay Global Credit Fund		4 531	4 532
Bluebay Value Recovery Fund		9 112	9 586
Canyon Value Realization Fund - Class A		1 712	1 890
Carnegie Fund III - Worldwide Lond-Short Fund		5 000	6 773
Celeres HR Suomi		2 005	3 789
Cheyne Balanced Credit Fund Inc.,. Class A		13 667	14 427
CQS Capital Structure Arbitrage			
Feeder Fund Ltd Class A		9 112	9 461
D.E.Shaw Oculus International Fund		5 018	6 434
Elite erikoissijoitusrahasto B		2 141	3 450
eQ Monityyli Eurooppa		24 472	28 059
Evli Greater Russia B Sijoitusrahasto		8 134	16 825
Fidelity Active Strategy Sicav - Europe Fund		20 748	22 438
Fidelity European Mid Cap Fund		15 928	23 020
FIM India Sijoitusrahasto		10 000	10 332
FIM Russia Sijoitusrahasto		6 875	10 072
FIM Russia Small Cap		5 000	5 087
Fondita Nordic Micro Cap B		3 000	3 490
Fondita Nordic Small Cap B		5 940	17 469
Fourton Odysseus rahasto		4 376	6 695
Fourton Stamina rahasto		4 844	6 998
GLG Multi-Strategy Fund SICAV		14 850	14 850
Goldentree Offshore Ltd Series C/12		4 556	4 808
Goldentree Offshore Ltd Series C/6		9 112	10 013
Halcyon Offshore Event Driven Strategies - Class B		951	1 031
ICECAPITAL European Property Fund		382	779
ICECAPITAL Global Infrastructure Fund		7 481	7 481
Ikos Financial Fund		1 320	1 320
JPMorgan Fleming Fund -			
Europe Strategic Growth Fund		39 822	45 631
JPMorgan Fleming Fund -			
Europe Strategic ValueFund		40 000	45 471
JPMorgan Funds - US Dynamic Fund		73 652	79 938
Lansdowne Macro Fund Ltd - Euro Shares		6 846	6 846
Man AHL Alpha PLC		1 333	1 345
Marathon Overseas Fund		2 103	2 170
Navesink Investments Ltd		950	1 006
Nordea European Equity Hedge		15 000	16 305
Odey Japan & General Inc		1 795	1 796
Opstock Equity Hedge		10 000	10 522
Orn Event Fund Ltd Class I Series 4 (EUR)		1 515	1 515
OZ Overseas Fund II / E Prime Shares		15 945	16 829
PSAM WorldArb Fund Ltd (USD)		1 340	1 451
PW Tactical Allocation Fund Y		4 289	4 421
R2 Alpha Strategies PLC -			
R2 Crystal Fund - Euro Class 1		10 000	10 612
R2 Alpha Strategies PLC, I-Fund		20 000	21 589
SA Fund tranche 1		5 150	11 298
Sampo Kestävä Arvo Osake Kasvu-osuus		4 992	4 992
Seligson & Co Russian Prosperity Fund Euro		26 403	34 217
Shepherd Investments			
International Ltd Class A Series 2		2 279	2 407
Sloane Robinson Global Fund Asia - Class B		953	1 014
Sloane Robinson Global Fund Asia - Class B s.II		191	209
Swiss Capital Long/Short Equity Fund		4 556	5 197
T. Rowe Price -US large cap growth eq fund		26 310	31 153
T. Rowe Price -US large cap value eq		25 297	32 637
T. Rowe Price -US sml co eq		5 145	9 110
Taconic Opportunity Offshore Fund Ltd. Class A		753	815
Taconic Opportunity Offshore Fund Ltd. SP- A SERIES 1-NR		7	8
Threadneedle European Crescendo Fund Ltd		1 727	1 768
Trafalgar Advanced Fund - Class A1		1 283	1 284
UBS Global Alpha Strategies			
(Feeder)- EUR class B - Series 1		30 000	33 668
Ventus USD Standard Leverage Fund - Class B		1 331	1 535
Korkorahastot			
ABN AMRO Global Emerging			
Markets Bond Fund I sarja		25 006	27 537
Aktia Inflation Bond+ s. D		49 180	49 180
Alcentra European Credit Fund		40 000	41 364
BlueBay Emerging Market Bond Fund		24 047	26 810
BlueBay Emerging Markets Local Currency Fund		25 372	27 861
BlueBay High Yield Bond Fund I-			
Base Performance Class		25 000	25 271
Convertible Fund - Convertible International		20 000	22 700
Finisterre Sovereign Debt Fund EUR,			
Class C - Series 1		5 000	5 497
FrontPoint Multi-Strategy Fund		4 556	5 043
FrontPoint Multi-Strategy Fund Series A			
ltd Class A 08/2006		4 556	4 753
FrontPoint Multi-Strategy Fund Uusi		4 556	4 785
FrontPoint Multi-Strategy Fund Uusi 03/2006		4 556	4 779
GLG Investments plc - Global Convertible UCITS s.N		30 000	34 708
GLG Market Neutral Fund - Convertible		20 101	24 527
HVB Alternative Program Tapestry Fund		18 983	20 582
HVB Alternative Program Tapestry Fund Vintage		9 112	9 480
ING (L) Renta Fund Emerging Markets Debt			
Julius Baer Global Convertible Bonds		30 256	30 573
Lehman Brothers Diversified			
Arbitrage Fund - Class B-3		10 000	11 084
Oaktree SICAV I - OCM Euro			
High Yield Credit Fund		11 938	12 264
Oaktree SICAV II - Global Convertible			
Securities Fund		34 897	36 028
Oaktree SICAV II - Non-US Convertible			
Securities Fund		13 035	16 937
OP-Solid s.A		74 843	74 843
PAM (L) Bonds Higher Yield -C		31 743	42 663
Patrimoine Invest CAAM Invest VAR 20 €-I		17 000	18 231
RMF Umbrella Sicav - RMF Convertibles Japan		9 719	9 719
Sydinvest Engros Emerging Market Bond		31 157	33 895
Sydinvest Engros Emerging Market			
Local Currency Bonds		11 184	11 548
UBAM - Emerging Market Bond (Euro) fund, class I		15 000	15 164
UBAM - Local Currency Emerging Market Bond		25 000	25 923
UBP Selectinvest Arbitrage & Relative Value Ltd (G)		9 112	10 054
Winton Futures Fund Ltd - Lead Series Class B		4 556	5 414
Kiinteistösijoitusrahastot			
Icecapital Housing Fund I		3 151	3 151
Sponda Kiinteistörahasto I Ky		5 462	5 462
Tishman Speyer European Strategic Office			
Fund Scots Feeder L.P.		8 473	8 826
YH-Suomi Oy		5 002	5 002
Takuuosuus			
Keskinäinen vakuutusyhtiö Fennia		3 364	3 364
Muut sijoitukset yhteensä		2 478 283	2 919 352

1 000 €	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005
Vastuut		
Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut		
I Korkojohdannaiset		
Optiosopimukset		
Ostetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	467 000	650 000
Sopimusten käypä arvo	4 410	340
Asetetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	579 500	1 000 000
Sopimusten käypä arvo	-2 940	-790
Koronvaihtosopimukset		
Sopimusten nimellisarvo	15 186	36 953
Sopimusten käypä arvo	964	1 742
Markkina-arvo ei sisällä tilikauden siirtyvää korkoa.		
II Valuuttajohdannaiset		
Avoimet termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	470 097	204 628
Sopimusten käypä arvo	10 205	-4 014
Suljetut termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	37 358	
Sopimusten käypä arvo	698	
Avoimet optiosopimukset		
Ostetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	129 081	148 786
Sopimusten markkina-arvo	1 816	905
Asetetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	258 162	297 572
Sopimusten käypä arvo	-1 422	-1 696
Avoimet valuutanvaihtosopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	50 873	56 794
Sopimusten käypä arvo	3 289	-2 904
III Osakejohdannaiset		
Avoimet termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	20 785	97 401
Sopimusten käypä arvo	105	794
Optiosopimukset		
Ostetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	1 136 650	393 682
Sopimusten käypä arvo	5 099	3 723
Myydyt optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	855 000	644 207
Sopimusten käypä arvo	-2 524	-3 993

1 000 €	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005
Sijoitussitoumukset		
Pääomarahastot	40 182	24 179
Kiinteistösijoitusrahastot	15 883	3 420
Leasing- ja vuokravastuu		
Leasing-vastuu alkaneella tilikaudella	243	304
Leasing-vastuu seuraavilla tilikausilla	487	84
Muut vastuusitoumukset		
Arvonlisäverolain 188§ mukainen vastuu verovelvollisuusryhmän alv-velasta	706	4 268
Uudisrakentamisesta ja kiinteistöjen perusparannuksista tehtyjen alv-vähennysten palautusvastuu	339	716
Pantatut tilivarat / Maankäyttösopimus	468	
10. Vakuutustekninen vastuuvelka		
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	2 857 985	2 684 428
Osittamaton lisävakuutusvastuu	583 044	496 368
Ositettu lisävakuutusvastuu	7 445	11 024
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	3 448 474	3 191 819
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	1 564 546	1 310 547
Tasoitusmäärä	256 639	270 102
Korvausvastuu yhteensä	1 821 185	1 580 648
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	5 269 659	4 772 468
Lisäedut		
Ositettu lisävakuutusvastuu 1.1.	11 024	7 364
Tilivuonna maksetut asiakashyvitykset	-11 025	-7 329
Siirto ositettuun lisävakuutusvastuuseen	7 446	10 988
Ositettu lisävakuutusvastuu 31.12.	7 445	11 024
Toimintapääoma		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	28 460	26 124
Peruspääoma, voittovarat, arvonkorotusrahasto ja keskushallinnon tili		
Tilinpäätössiirtojen kertymä	191	258
Omaisuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	591 669	526 290
Osittamaton lisävakuutusvastuu	583 044	496 368
Pääomalainat		
Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
Aktivoidut vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet	-512	-7 516
Muut erät	-457	-1 157
	1 202 395	1 040 367
Työeläkevakuutusyhtiölain 17 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	459 634	336 488

1 000 €	Emoyhtiö 2006	Emoyhtiö 2005
Vakavaraisuusaste %	25,72	24,40
toteutunut toimintapääoma/vakavaraisuuden laskennassa		
käytetty vastuuvelka		
Vakavaraisuusraja %	14,75	11,84
Tavoitevyöhykkeen alaraja %		
2 x vakavaraisuusraja	29,50	23,68
Tavoitevyöhykkeen yläraja %		
4 x vakavaraisuusraja	58,99	47,35

1 000 €	Konserni 2006	Emoyhtiö 2006
11. Oma pääoma		
Takuupääoma	1 682	1 682
Pohjarahasto	3 364	3 364
Rakennusrahasto	30	
Arvonkorotusrahasto	84	
Vapaat rahastot	19 415	19 415
Siirto vuoden 2005 voitosta	1 540	1 540
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-12 457	1 664
Käytetty tilikauden aikana	-1 560	-1 560
Tilikauden voitto	3 665	2 355
Oma pääoma yhteensä	15 763	28 460

	Lukumäärä	Nimellis-arvo	Kirjanpito-arvo
Takuupääoma			
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	10	1 682	1 682
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen			
Takuuosuuden omistajien osuus:			
Takuupääoma	1 682		1 682
Ehdotettu voitonjako takuupääoman omistajille			
Vakuutuksenottajien osuus ehdotetun voitonjaon jälkeen	14 081		26 778
Yhteensä	15 763		28 460
Voitonjakokelpoiset varat			
Tilikauden voitto/tappio	3 665		2 355
Muu vapaa oma pääoma			
Muut rahastot	20 955		20 955
Kertyneet voittovarat	-14 017		104
Tilinpäätössiirtojen kertymän oman pääoman osuus	-741		
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	9 863		23 414

Tuloksen käsittely		
Hallitus esittää, että tilikauden voitosta 2 355 418,84 euroa		
käyttörahastoon siirretään	2 300 000,00	euroa
hallituksen käyttövaroihin siirretään	10 000,00	euroa
voitto- ja tappiotilille jätetään	45 418,84	euroa

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävänä on edistää Eläke-Fennian toiminnan tuloksellisuutta, tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta, ylläpitää taloudellisen ja toiminnallisen tiedon luotettavuutta ja eheyttä, varmistaa lakien, määräysten ja sopimusten noudattamista sekä turvata yhtiön omaisuutta. Eläke-Fennian sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan organisointi, toimeenpaneminen ja toiminnan arviointi pohjautuvat kansainvälisesti yleisimmin käytettyihin viitekehikoihin eli ns. COSOERM- ja CobiT-malleihin. Eläke-Fennian hallitus arvioi vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan. Edellä mainittu arvio pohjautuu yhtiön sisällä tehtyihin linjakohtaisiin itsearviointeihin sekä sisäisen tarkastuksen lausuntoon.

Eläke-Fennian hallitus on hyväksynyt *koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman*. Hallituksen apuna toimii tarkastusvaliokunta, joka avustaa hallitusta yhtiön taloudelliseen raportointiin, riskeihin, sisäiseen valvontajärjestelmään sekä sisäisen tarkastajan ja tilintarkastajien töihin liittyvissä valvontatehtävissä. Riskienhallintasuunnitelma pohjautuu menettelyyn, jossa toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, niiden vaikutus arvioidaan, riskien hallinnointikeinot määritellään ja sovitaan valvontakeinot toimenpiteiden seuraamiseksi. Riskienhallintaprosessi on integroitu toiminnan suunnitteluun ja prosessin keskeisenä tehtävänä on varmistaa yhtiön strategisten tavoitteiden ja muiden tärkeiden toimintaan liittyvien tehtävien toteutuminen. Hallitus saa vuosittain riskejä ottavista tahoista riippumattoman selvityksen riskienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä.

Sijoitussuunnitelman osana hallitus vahvistaa *sijoitustoimintaa koskevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja hyväksyy johdannaisten käytön periaatteet*. Sijoitussuunnitelmassa on vahvistettu eri instrumenteille limiitit ja päätöksentekovaltuudet. Katetta, toimintapääomaa, vakavaraisuusasemaa ja eri omaisuuslajien riskitunnuslukuja seurataan jatkuvasti. Sijoituskomitean, sijoituskomitean valmistelukokouksen ja pääomamarkkinoiden tukena yhtiössä toimii *finanssiriskiryhmä*, jonka tehtävänä on kehittää riskin mittaamisen välineitä, ja *arvopaperiprosessiryhmä*, joka tukee linjojen ylittävän sijoitusprosessin operatiivista toimintaa.

Linjajohtajien vastuulla on valvoa omien toimintojensa osalta, että sisäinen valvonta toteutuu ja linjakohtaiset riskienhallintaprosessit ovat asianmukaiset. Johtoryhmä seuraa toimenpiteiden edistymistä, keskeisten riskien yhteisvaikutusta ja niiden suhdetta yhtiön riskinkantokykyyn. Eläke-Fenniaan on organisoitu *hankehallintajärjestelmä*, jonka tehtävänä on mm. seurata kehityshankkeisiin liittyviä riskejä. Tämän lisäksi yhtiössä toimii *turvallisuusryhmä*, jonka tehtävänä on kehittää kokonaisturvallisuuden eri osa-alueita ja valvoa sovittujen tehtävien toimeenpanoa.

Jokaiselle työeläkeyhtiölle on vakuutusyhtiölain 18 luvun 8 §:n mukaan nimettävä vakuutusmatemaatikko, jonka tehtävänä yhtiön sisällä on huolehtia muun muassa *vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta.*

Riskinkantokyky ja riskinottohalukkuus

Toimintapääoman avulla varaudutaan *sijoitustoiminnan riskeihin* ja sen tulee olla niin suuri, että sillä voidaan riittävällä todennäköisyydellä peittää vastuuvelan katteena olevien omaisuuserien arvojen ja tuottojen odotettavissa olevat vaihtelut. Toimintapääoman tarve riippuu suoraan sijoitusomaisuuden riskipitoisuudesta. Eläke-Fennian toimintapääoma oli vuoden 2006 lopussa 1 202 miljoonaa euroa.

Yhtiön *kokonaisriskiaseman* ja *riskinkantokyvyn* arvioinnissa sijoitustoiminnan osalta keskeisimmät tunnusluvut ovat toimintapääoman määrä suhteessa vastuuvelkaan (vakavaraisuusaste) ja toimintapääoman määrä suhteessa säännösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan (vakavaraisuusasema). Hallitus on vahvistanut yhtiön sijoitustoiminnan *riskinottohalukkuuden* asettamalla vakavaraisuusasemalle ohjausrajan, jonka puitteissa riskinottoa säädetään.

Vakuutusliikkeeseen liittyviin riskeihin on varauduttu vastuuvelkaan sisältyvillä *tasoitusvastuulla ja tasausvastuulla*. Tasoitusvastuu puskuroi yhtiökohtaisia vakuutusteknisiä riskejä ja tasausvastuu järjestelmän yhteisellä vastuulla oleviin eläkkeisiin ja niiden rahoitukseen liittyviä epävarmuustekijöitä. Tasausvastuulla on järjestelmäkohtainen alaraja ja tasoitusvastuulla yhtiökohtainen ala- ja yläraja. Yhtiöllä oli vuoden 2006 lopussa tasoitusvastuuta noin 260 miljoonaa euroa ja tasoitusvastuun määrä on turvaava.

Sijoitustoimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinta

Sijoitusstrategian valintaa säätelevät yhtiön toimintapääoman määrä, vakavaraisuusasema, kateasema sekä vastuille edellytetty korkovaade. *Optimaaliseen*

tuotto – riskisuhteeseen pyritään pääsemään monipuolisella hajautuksella sekä omaisuuslajien välillä että sisällä.

Omaisuuslajikohtaisia riskejä hallitaan seuraamalla yli- ja alipainoja omaisuuslajin sisäistä hajautusta kuvastavaan vertailuindeksiin nähden. *Osakesijoitusten hintariskiä* hallitaan hajauttamalla sijoituksia maantieteellisesti, markkinoiden eri osiin, eri sijoitustyyleihin ja rahastoihin. *Korkoriskiä* hallitaan seuraamalla ja muuttamalla sijoitusten duraatiota. *Likviditeettiriskiä* hallitaan siten, että rahamarkkinasalkku on riittävän suuri ja että myös muiden omaisuuslajien sijoituksista riittävä osa on likvideissä kohteissa. *Luottoriskiä* hallitaan hajauttamalla sijoituksia eri toimialoille ja luottoluokkiin sekä maantieteellisesti. *Suoralta valuuttariskiltä* pääasiassa suojaudutaan ja riskiä hallinnoidaan seuraamalla valuuttapositiota ja suojausastetta omaisuuslajeittain ja valuutoittain. Omaisuuslajikohtaisia riskejä hallinnoidaan myös johdannaisia käyttämällä. *Asiakaslainoihin* liittyen tehdään yritysanalyysejä, asiakasseurantaa ja lainojen vakuusseurantaa. *Kiinteistösijoituksissa* kiinnitetään huomiota maantieteelliseen jakaumaan, vuokratulojen toimialajakaumaan, hankintojen ajoitukseen sekä käyttötyyppijakaumaan.

Yhtiön aktuaari antaa sijoitussuunnitelman laatimista varten selvityksen vastuuvelan edellyttämistä vaatimuksista sijoitustoiminnalle ja lausunnon sijoitussuunnitelmasta. Riskienhallintasuunnitelmaa varten hallitukselle laaditaan myös arvio sijoituksiin sisältyvistä riskeistä ja yhtiön riskinkantokyvystä lyhyellä ja pitkällä tähtäyksellä.

Allokaatiopäätösten teossa sekä yhtiön kokonaisriskiaseman seurannassa ja arvioinnissa käytetään vakavaraisuusaseman ja -asteen lisäksi VaR (Value-at-Risk) -laskentaa, sijoitussalkun optimointia, toimintapääoman riittävyyden herkkyysanalyysiä ja vakavaraisuuden stressitestiä. Lisäksi seurataan toteutuneiden tuottojen kehittymistä tuottovaateeseen verrattuna. Sijoitusyksikössä riskien ja tuottojen kehittymistä seurataan päivittäin. Omaisuuslajikohtaisista riskeistä ja tuotoista, mukaan lukien johdannaiset, raportoidaan kuukausittain hallitukselle ja viikoittain salkunhoitajille ja sijoituskomitean jäsenille.

Stressitesteissä arvioidaan suurinta mahdollista muutosta osakekursseissa tai korissa ilman, että

Herkkyysanalyysi

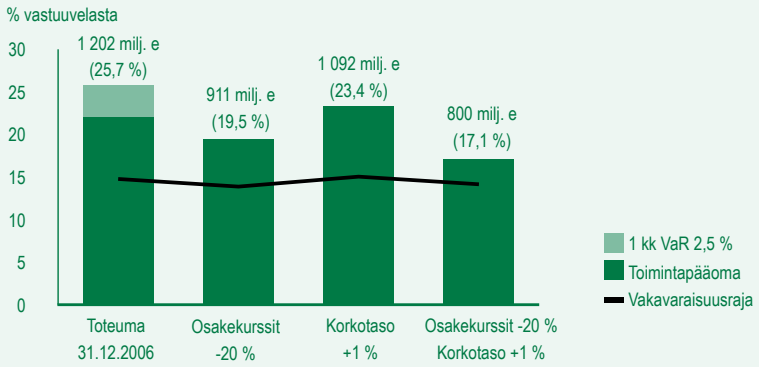

mentäisiin hallituksen vahvistaman ohjausrajan alapuolelle ja herkkyysanalyysissä arvioidaan, miten osakekursseissa tai korkotasossa tapahtuva muutos vaikuttaisi kokonaisriskiasemaan. Herkkyysanalyysiin on liitetty VaR (1kk, 2,5 %) -luku hetkeltä 31.12.2006. Kyseinen VaR-luku ilmaisee euromäärän, jota suuremman tappion todennäköisyys on 2,5 prosenttia kuukauden aikana.

Johdannaisia käytetään omaisuuden suojaamisen lisäksi myös allokaatiomuutosten tekemiseen. *Johdannaisten käytön periaatteissa* on kuvattu omaisuuslajeittain ne johdannaistyypit ja johdannaisstrategiat, joita voidaan käyttää. Johdannaisten vaikutus käy ilmi johdolle ja hallitukselle raportoiduista tuotto- ja riskiluvuista ja riskikorjatuista omaisuusjakaumista. Myös tehdyistä johdannaissopimuksista raportoidaan säännöllisesti.

Sijoituspäätökset valmistellaan ja toteutetaan sijoituslinjoissa. Sijoitusomaisuuden markkina-arvostaminen ja operatiivista toimintaa tukeva raportointi ovat sijoituslinjaan kuuluvan arvopaperihallinnon vastuulla. Virallinen tuotto-, vakavaraisuus-, ja kateraportointi sekä limiittiseuranta tuotetaan talouslinjassa.

Vakuuttamiseen liittyvät riskit ja niiden hallinta

Keskeiset vakuuttamiseen liittyvät riskit syntyvät maksua määrättäessä käytettyihin arvioihin eläkkeiden alkavuudesta ja vastuuvelkaperusteita määrättäessä käytettyihin arvioihin odotettavissa olevasta eliniästä pitkällä aikavälillä. Turvaamisvaatimukset täyttävät maksu- ja vastuuvelkaperusteet ovat kaikille työeläkeyhtiöille samat ja ne vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö. Yhteisiin perusteisiin liittyy riski siitä, että yksittäisen yhtiön tulos voi periaatteessa olla systemaattisesti muita yhtiöitä huonompi esimerkiksi yhtiön vakuutettujen muista yhtiöistä poikkeavan ikärakenteen tai yhtiössä vakuutettujen yritysten erilaisten toimialajakaumien johdosta. Vakuutuskannan rakenne voi myös johtaa yhteisen maksun hoitokustannusosan osalta vastaavanlaiseen tilanteeseen.

Työeläkeyhtiöt valmistelevat ja hakevat yhdessä vakuutusmaksun, vastuuvelan ja vähimmäistuottovaatimuksen perusteet. Eläke-Fennia osallistuu laskuperusteiden valmisteluun vakuutusmatemaatikon johdolla yhdessä vakuutusteknisen toiminnon kanssa.

Laissa on säädetty myös yhteisestä vähimmäistuottovaatimuksesta, joka määräytyy alan keskimääräisen toimintapääomatason mukaan ja vuodesta 2007 alkaen vähäisessä määrin keskimääräisen osaketuoton mukaan. Yhtiön toimintapääoman tasoa suhteessa järjestelmän keskiarvoon on seurattava tarkoin, sillä pitempiaikainen oleellinen poikkeama alaspäin alan keskiarvosta voi muodostua riskiksi tuottotavoitteen saavuttamiselle. Eläkelaitokset vastaavat yhteisesti konkurssiin menneen eläkelaitoksen eläkevastuista.

Sijoitusten riskijakauma ja riskiluvut 31.12.2006

	Markkina-arvo milj. e	Riskijakauma milj. e	Tuotto %	Volatiliteetti %
Korkosijoitukset	2 575,9	2 523,2	2,4 %	
Lainasaamiset	243,1	243,1	4,2 %	
Joukkolainat	2 146,7	2 104,5	2,0 %	2,4 %
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	186,2	175,6	2,9 %	
Osakesijoitukset	1 954,2	2 006,8	15,6 %	
Noteeratut osakkeet	1 826,4	1 879,1	15,8 %	11,9 %
Private equity sijoitukset	66,8	66,8	26,8 %	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	61,0	61,0	-2,7 %	
Kiinteistösijoitukset	644,5	644,5	15,0 %	
Suorat kiinteistösijoitukset	621,3	621,3	15,8 %	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset	23,2	23,2	-13,5 %	
Muut sijoitukset	497,8	497,8	6,4 %	
Hedge-fund sijoitukset	497,8	497,8	6,4 %	4,3 %
Sijoitukset yhteensä	5 672,4	5 672,4	8,2 %	4,4 %

Markkina-arvo sisältää kertyneet korot. Riskijakauma = riskin mukaan laskettu (johdannaisilla oikaistu). Tuotto = aika ja rahapainotteisella kaavalla laskettu tuotto sitoutuneelle pääomalle (mukautettu Dietz). Volatiliteetti = kahden vuoden kuukausituotoista laskettu annualisoitu keskihajonta. Joukkolainojen modifioitu duraatio on 5,15 vuotta. Luvut ovat tilintarkastamattomia.

Vakuutusliikkeen tuloksen heilahteluihin on siis varauduttu vastuuvelkaan sisältyvällä *tasoitusvastuulla*. Tasoitusvastuun työkyvyttömyysosaan kertyneitä positiivisia tuloksia on käytetty TEL-maksun työkyvyttömyysmaksun alentamiseen jo vuodesta 2002 alkaen. Alennuksia jatketaan edelleen vuonna 2007. Yhtiön vakuutusliikkeen tulos tulee olemaan *negatiivinen vuonna 2006*. Työhyvinvoinnin asiantuntijatuen tarjoamien työkykyä edistävien ja työkyvyttömyysmenoa pienentävien ratkaisujen avulla pyritään vaikuttamaan eläkemenoon.

Eläke-Fennian vastuuvelka 31.12.2005 jakautui vakuutusmaksu- ja korvausvastuuseen sekä vakuutuslajeille seuraavasti. Tasoitusvastuun määrä 31.12.2005 oli 270 miljoonaa euroa ja sen alaraja noin 60 miljoonaa euroa ja yläraja 580 miljoonaa euroa. Oheisessa kaaviossa on myös kuvattu TEL-perusvakuutuksen vastuuvelan ajallista purkautumista maksettaviksi eläkkeiksi.

Yhtiöillä ei ole vastuuvalintamahdollisuutta, koska järjestelmä on lakisääteinen. Eläke-Fennia välttää aktiivisessa vakuutushankinnassaan yrityksiä, joilla on ollut häiriöitä maksuliikenteessään. Luottotappioiden määrään pystytään myös vaikuttamaan tehokkaalla perinnällä ja maksuhäiriöiden seurannalla. Koska eläketurvan tulee olla taattu kaikissa tilanteissa, sisältyy tasoitusvastuuseen osa, jolla yhtiö varautuu myös saamatta jääviin maksuihin.

Yhtiön liikekuluja varten peritään TEL- ja YEL-maksun yhteydessä hoitokustannusosaa, jolla katetaan liikekulut. Jos hoitomaksu ei riitä kaikkiin liikekuluihin, joudutaan osa kuluista kattamaan sijoitustoiminnan tuotoilla ja näin ollen yhtiön tulos heikkenee. Vuonna 2006 tilinpäätöksen laatimisperiaatteen muutoksen vuoksi hoitokustannusylijäämää laskettaessa on huomioitu kertaluontoinen erä (noin 8,1 milj. euroa), joka vie liikekuluylijäämän alijäämäiseksi. Järjestelmähankkeisiin liittyvät muut pitkävaikutteiset menot kirjataan jatkossa vuosikuluksi.

Vakuutusten hankintaan ja hoitamiseen liittyvät riskit ja niiden hallinta

Asiakaskantaan liittyviä keskeisiä riskejä ovat markkina-, asiakas- ja kumppaniriskit. Toteutuessaan riskit vaikuttavat heikentävästi kasvutavoitteisiin ja markkinaosuuteen työeläkemarkkinassa.

Markkina- ja toimintaympäristömuutoksiin varaudutaan sekä markkinointitoimenpitein että teknisiä valmiuksia kehittämällä. Teknisillä valmiuksilla pyritään helpottamaan vakuutusten myyntiä ja hoitoa. Yhteistyötä kumppaneiden kanssa vahvistetaan edelleen varmistamalla kaikkien kannalta oikeat painotukset eri asiakassegmentteihin. Asiakasrajapinnassa toimintaa on vahvistettu asiakassegmenttikohtaisilla toimenpiteillä ja palvelumalleilla.

	31.12.2005
Vakuutusmaksuvastuu	
TEL-perusvakuutus	2 615,7
TEL-lisäeläkevakuutus	35,3
Lisävakuutusvastuu	507,4
Yhteensä	3 158,5
YEL-perusvakuutus	12,4
YEL-lisäeläkevakuutus	3,1
Yhteensä	15,5
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	3 174,0
Korvausvastuu	
TEL-perusvakuutus	
Alkaneet eläkkeet	1 300,8
Tasoitusvastuu	264,4
Yhteensä	1 565,3
TEL-lisäeläkevakuutus	
Alkaneet eläkkeet	42,8
Tasoitusvastuu	6,3
Yhteensä	49,0
TEL yhteensä	1 614,3
YEL-perusvakuutus	0
YEL-lisäeläkevakuutus	3,3
YEL yhteensä	3,3
Korvausvastuu yhteensä	1 617,6

Vastuun purkautuminen eläkkeiksi

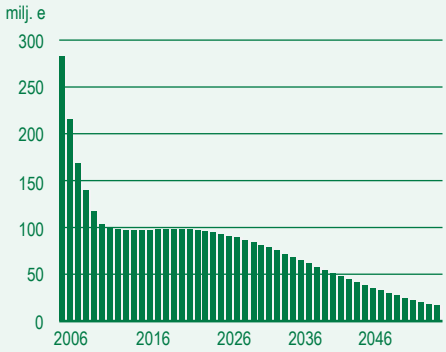

TyEL-lainsäädännön myötä muuttuvat vanhentumissäännökset lisäävät merkittävästi tiedottamis- ja selvittelyvelvoitetta. Työn kustannustehokas hoitaminen siten, että palvelutaso ja laatu säilyvät, on merkittävä haaste. Valmistelutyötä tekemään on perustettu yhtiössämme yli toimintorajojen ulottuva sisäinen projekti. Arek Oy on vastannut toimijoille yhteisen uuden ansaintajärjestelmän rakentamisesta. Järjestelmä on pyritty toteuttamaan mahdollisimman kustannustehokkailla ratkaisuilla. Eläkevakuutuksen perustietojärjestelmien kustannustehokkaan kehitys- ja ylläpitotoiminnan varmistamiseksi on solmittu yhteistyösopimus Tietoenator Oyj:n kanssa. Tietoenator Esy vastaa Eläke-Fennian tarvitsemista muista perustietojärjestelmätöistä.

Järjestelmäkehitystyön haasteena ovat myös uuden korvausjärjestelmäprojektin sekä sähköisen eläkeasioinnin hankkeiden eteneminen. Sähköisen eläkekäsittelyn projektin etenemistä seurataan erityisen tarkasti, sillä viivästyminen aiheuttaa riskin kasvavien työmäärien hallintaan.

Eläke-Fenniassa viedään läpi myös omaa kehitysohjelmaa, jonka keskeisenä tavoitteena on tukea yhtiön strategian mukaisia kasvutavoitteita. Hankeohjelma on laadittu siten, että sitä voidaan tarvittaessa sopeuttaa käytössä oleviin resursseihin. Yhtiössä on käytössä hankkeiden ohjausmenettely, joka koskee kaikkia yhtiön keskeisiä hankkeita. Tämän tavoitteena on varmistaa yhtiön henkilöresurssien järkevä käyttö ja huolehtia kehittämistoiminnan suuntaamisesta yhtiön strategian mukaisesti.

Ulkoistettuihin toimintoihin liittyvät riskit ja niiden hallinta

Koska yhtiön omat henkilöresurssit ovat niukat eikä nopeasti kehittyvän ympäristön aiheuttamiin jatkuviin osaamisvaatimusten muutoksiin ole mahdollista varautua omalla henkilöstöllä, on tarkoin harkittuja osia peruspalveluiden tuottamisesta ulkoistettu. Valintakriteereinä on ollut toimitusvarmuus ja luotettavuus. Sopimukset on laadittu parhaita nykykäytäntöjä noudattaen, sisältäen muun muassa sanktioidut laatutasosopimukset. Ostopalveluiden hinta- ja laatutason varmistamiseksi palveluja on hajautettu.

Liiketoimintaan liittyvien operatiivisten riskien hallinta

Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset riskit on tunnistettu riskienhallintasuunnitelmien laatimisen yhteydessä ja niiden hallinnointitoimenpiteet on kirjattu toimintojen riskienhallintasuunnitelmiin. Keskeisimmät operatiiviset riskit liittyvät muun muassa henkilöriskeihin, vaarallisiin työyhdistelmiin, puutteelliseen osaamiseen, johtamiseen, juridiikkaan ja tietojärjestelmiin sekä tietoturvaan. Sijoitustoiminnassa operatiivisten riskien vaikutus korostuu sitä enemmän, mitä monimuotoisemmaksi, nopeammaksi ja kansainvälisemmäksi sijoitustoiminta kehittyy.

Operatiivisia riskejä hallinnoidaan muun muassa eriyttämällä toimintoja ja toimenkuvia siten, että *ehkäistään vaarallisten työyhdistelmien* syntyminen. Henkilöriskien osalta on mahdollisuuksien mukaan kehitetty myös toimiva *varamiesjärjestelmä*. Työohjeita ja prosessikuvauksia ylläpidetään. Juridisia riskejä hallinnoivat joko omat juristit tai ulkopuolelta palkatut erityisasiantuntijat. Nykyisten tieto- ja puhelin*järjestelmien toimivuus* on kriittinen tekijä asiakaspalvelussa ja niiden toimivuus vahvistetaan tiiviillä yhteistyöllä. Uusien järjestelmien käyttöönottaminen ja hyödyntäminen sekä kumppaneiden sitouttaminen uusiin toimintamalleihin on niin ikään keskeistä.

Koko johto on osallistunut *johtamisen kehittämisohjelmaan*. Sekä lainsäädännöllistä että tietoteknistä osaamista on kasvatettu monimuotoisella ja pitkäjänteisellä sisäisellä ja ulkoisella *kouluttautumisella*. *Osaamisen kehittämiseen* ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen on kiinnitetty huomiota sekä linjan sisäisillä toimenpiteillä että yhtiön HR-toiminnon vastuulla oleviin kehityshankkeisiin osallistumalla. Työkykyä ylläpitävät toimenpiteet tarkistetaan vuosittain työsuojelun ja työhyvinvoinnin toimintasuunnitelman mukaan. Tavoitteiden saavuttamisen tukena ollutta *palkitsemisjärjestelmää* on kehitetty.

Yhtiössä toimii *turvallisuusryhmä*, jonka tehtäviin kuuluvat turvallisuuden eri osa-alueiden tilan arviointi, kehittämistoimenpiteet ja turvallisuusriskien jatkuva arviointi osana yhtiön yleistä riskienhallintaa. Eläke-Fennian turvallisuusryhmä koordinoi yhtiötasoisen, kaikkia toimintoja koskevan varautumissuunnitelman tekemisen, joka sisältää jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmat sekä pandemiasuunnitelman.

Tunnusluvut

Tunnuslukutaulukoiden käsitteet ovat vastaavat kuin tuloslaskelmassa ja taseessa, jollei toisin määritellä. Kukin luvuista on erikseen viitospyöristetty ja näin ollen luvut eivät välttämättä summaudu esitettyyn lopputulokseen.

Tunnusluvut	2006	2005	2004	2003	2002
Vakuutusmaksutulo, milj. e	889,3	808,5	747,4	679,1	630,3
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. e [1]	710,4	662,7	613,8	569,5	532,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, milj. e	433,1	548,7	312,0	262,7	62,1
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	8,2	11,8	7,4	6,7	1,6
Liikevaihto, milj. e	1 261,7	1 114,2	983,4	887,8	666,1
Kokonaisliikekulut, milj. e	49,3 [2]	38,3	34,3	29,6	26,8
% liikevaihdosta	3,9	3,4	3,5	3,3	4,0
% TEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta [3]	1,0	0,8	0,8	0,7	0,7
Kokonaistulos, milj. e	148,3	360,5	155,7	141,1	-83,4
Vastuuvelka, milj. e	5 269,7	4 772,5	4 364,9	4 027,6	3 741,0
Toimintapääoma, milj. e	1 202,4	1 040,4	696,7	560,1	437,5
% vastuuvelasta	25,7	24,4	17,7	15,3	12,7
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,7	2,1	2,1	1,9	2,0
Tasoitusvastuu, milj. e	256,6	270,1	263,9	251,0	239,3
Eläkevarat, milj. e	5 861,3	5 298,8	4 641,3	4 223,2	3 877,7
Siirto asiakashyvityksiin (%) TEL-palkkasummasta [4]	0,20	0,33	0,24	0,15	0,17
Maksetut asiakashyvitykset (%) TEL-palkkasummasta	0,33	0,24	0,15	0,18	0,62
TEL-palkkasumma, milj. e	3 636,2	3 316,9	3 069,2	2 857,9	2 671,1
YEL-työtulosumma, milj. e	517,4	465,2	410,8	366,5	312,9
TEL-vakuutuksenottajia	18 900	18 640	17 860	16 900	15 920
TEL-vakuutettuja	135 450	131 820	125 660	120 660	115 460
YEL-vakuutuksenottajia	29 930	27 890	25 380	23 220	19 380
Eläkkeensaajia	75 660	74 140	72 590	71 590	70 040

[1] Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokuluja

[2] Sisältää laskentaperiaatteiden muutoksesta johtuvia kertapoistettuja aktivoitujen IT-sovellusten rakentamiskuluja 8,1 milj. e

[3] Suhdeluvun laskennassa mukana vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katetut liikekulut

[4] Ei sisällä ositetun lisävakuutusvastuun täydennystä

Sijoitustoiminta

Sijoitusjakauma (sisältää kertyneet korot)	2006		2005		2004		2003		2002	
	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%
Lainasaamiset	243,1	4,3	246,9	4,7	260,0	5,7	259,1	6,2	259,2	6,8
Joukkolainat	2 146,7	37,8	1 960,6	37,5	2 460,8	53,9	1 933,6	46,4	2 195,5	57,2
josta korkorahastoja	441,0		368,5		394,7		92,5		-	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	186,2	3,3	621,6	11,9	368,7	8,1	612,4	14,7	328,1	8,6
Osakkeet ja osuudet	2 452,0	43,2	1 795,2	34,3	909,5	19,9	866,9	20,8	592,3	15,4
Kiinteistösijoitukset	644,5	11,4	603,6	11,5	568,7	12,5	495,6	11,9	459,9	12,0
josta kiinteistösijoitusrahastoja	23,2		9,1		3,9		-		-	
Sijoitukset yhteensä	5 672,4		5 227,9		4 567,7		4 167,5		3 835,1	
Jvk-salkun modifioitu duraatio	5,15									

Sijoitustoiminnan tuottoerittely ja tulos, milj. e	2006	2005	2004	2003	2002
Suorat nettotuotot	166,3	145,1	154,5	145,2	157,9
Lainasaamiset	10,3	10,3	10,8	11,7	12,5
Joukkolainat	66,6	76,5	89,6	90,6	98,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	15,6	6,2	6,6	11,0	10,0
Osakkeet ja osuudet	48,0	30,0	26,6	11,8	15,8
Kiinteistösijoitukset	31,2	27,7	25,0	23,5	21,8
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-5,5	-5,7	-4,0	-3,4	-0,6
Arvonmuutokset kirjanpidossa [1]	201,5	153,7	76,6	58,6	-127,0
Osakkeet ja osuudet	177,8	106,3	51,5	17,9	-118,1
Joukkolainat	16,2	43,0	27,1	45,1	-0,6
Kiinteistösijoitukset	7,1	4,6	0,7	-4,2	-6,3
Muut sijoitukset	0,3	-0,1	-2,8	-0,1	-2,0
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	367,7	298,8	231,1	203,8	30,9
Arvostuserojen muutos	65,4	249,9	80,9	58,9	31,2
Osakkeet ja osuudet	63,2	248,9	20,1	80,0	-45,2
Joukkolainat	-45,9	-11,1	54,3	-27,6	73,7
Kiinteistösijoitukset	47,8	12,8	6,8	6,7	2,3
Muut sijoitukset	0,2	-0,7	-0,3	-0,3	0,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	433,1	548,7	312,0	262,7	62,1
Muut korkoerät [2]	1,5	2,3	-1,0	3,8	-0,4
Vastuuvelan tuottovaatimus	-271,3	-199,8	-172,7	-141,3	-165,2
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	97,9	101,3	57,4	66,3	-134,6
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	163,2	351,2	138,3	125,2	-103,4
Johdannaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotoista	25,1				

[1] Myyntivoitot ja -tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset.

[2] Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin 1.1.–31.12.2006	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvoin, milj. e 2006	Sitoutunut pääoma, milj. e 2006	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle 2006	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle 2005	2004	2003	2002
Lainasaamiset	10,6	251,2	4,2	3,8	3,5	4,5	4,5
Joukkolainat	37,0	1 866,3	2,0	4,9	7,5	5,2	8,4
josta korkorahastoja	27,6	417,5	6,6	10,3	11,4	14,8	-
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	15,8	546,5	2,9	2,2	2,2	2,6	3,7
Osakkeet ja osuudet	289,0	2 074,4	13,9	28,8	10,5	16,4	-19,1
Kiinteistösijoitukset	86,1	573,6	15,0	8,0	6,4	5,6	4,3
josta kiinteistösijoitusrahastoja	-2,1	15,8	-13,5	8,0	36,6	-	-
Sijoitukset yhteensä	438,6	5 312,1	8,3	11,9	7,5	6,8	1,7
Sijoitustoiminnan kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-5,5		-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	433,1		8,2	11,8	7,4	6,7	1,6

Toimintapääoma ja sen rajat

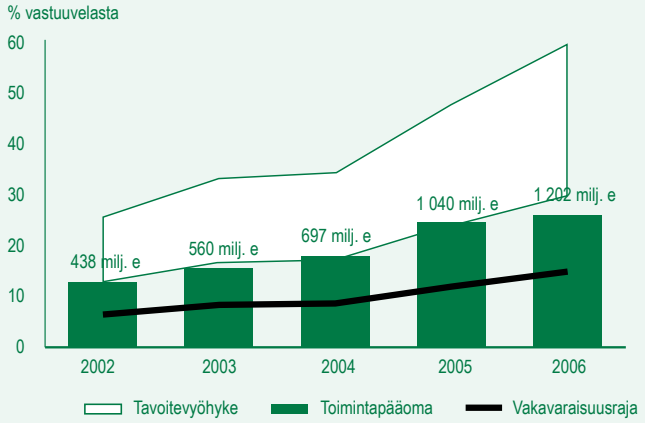

Toimintapääoma ja sen rajat, %

(%:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvelasta)

	2006	2005	2004	2003	2002
Vakavaraisuusraja	14,7	11,8	8,5	8,2	6,4
Tavoitevyöhykkeen alaraja	29,5	23,7	17,1	16,5	12,7
Tavoitevyöhykkeen yläraja	59,0	47,4	34,1	33,0	25,5
Toimintapääoma	25,7	24,4	17,7	15,3	12,7

Hoitokustannustulos, milj. e	2006	2005	2004	2003	2002
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	39,6	33,4	32,0	27,2	23,4
Muut tuotot	0,7	1,1	0,6	0,9	0,5
Toimintokohtaiset liikemenot ennen laskentaperiaatteiden muutosta	34,3	31,5	28,1	24,0	21,5
Hoitokustannustulos [1]	6,2	3,1	4,5	4,1	2,4
Liikekulut % hoitokustannustulosta [1]	84,6 %	91,2 %	86,1 %	85,5 %	90,0 %
Laskentaperiaatteiden muutos	8,1				
Liikemenot yhteensä	42,4				
Hoitokustannustulos [1]	-1,9				
Liikekulut % hoitokustannustulosta [1]	104,6 %				

[1] Ei sisällä oikeushallintomaksua, joka v. 2006 oli 0,3 milj. e

Tulosanalyysi, milj. e	2006	2005	2004	2003	2002
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos	-13,1	6,3	12,9	11,9	17,6
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	163,2	351,2	138,3	125,2	-103,4
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	433,1	548,7	312,0	262,7	62,1
+ Muut korkoerät [1]	1,5	2,3	-1,0	3,8	-0,4
- Vastuuvelan tuottovaatimus	-271,3	-199,8	-172,7	-141,3	-165,2
Hoitokustannustulos ennen laskentaperiaatteiden muutosta	6,2	3,1	4,5	4,1	2,4
Laskentaperiaatteiden muutos	-8,1				
Kokonaistulos	148,3	360,5	155,7	141,1	-83,4
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	140,9	349,5	148,5	137,0	-92,5
Tasoitusvastuun muutokseen	-13,5	6,2	12,9	11,7	16,2
Toimintapääoman muutokseen	154,3	343,3	135,5	125,3	-108,7
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	86,7	91,8	53,4	65,4	-141,2
Arvostuserojen muutokseen	65,4	249,9	80,9	58,9	31,2
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,1
Tilikauden voittoon	2,4	1,6	1,4	1,0	1,2
Siirtoon asiakashyvityksiin	7,4	11,0	7,3	4,2	4,5
Ositetun lisävakuutusvastuun täydennykseen	-	-	-	-	4,5
Yhteensä	148,3	360,5	155,7	141,1	-83,4

[1] Sisältää sellaiset korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin

Vuonna 2002 tehtyä ositetun lisävakuutusvastuun täydennystä oli 31.12.2006 kuolettamatta 2,7 milj. e

Tunnuslukujen lukijan opas

Arvostuserot muodostuvat sijoitusten käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotuksesta.

Asiakashyvitys annetaan TEL-vakuutuksenottajille vakuutusmaksun alennuksena.

Eläkevarat = Taseen vastuuvelka + sijoitusten arvostuserot.

Hoitokustannustulos lasketaan siten, että liikekulujen kattamista varten peritystä **vakuutusmaksun hoitokustannusosasta** ja mahdollisista muista tuotoista vähennetään hoitomaksulla katettavat liikekulut. Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan oikeushallintomaksua ei oteta kuitenkaan huomioon laskettaessa hoitokustannustulosta. Sijoitustoiminnan kulut katetaan sijoitustuotoista ja työkyvyn ylläpitokustannukset maksun työkyvyttömyysosalla.

Kokonaisliikekulut muodostuvat vakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekuluista.

Kokonaistulos muodostuu vakuutusliikkeen tuloksesta, hoitokustannustuloksesta ja sijoitustoiminnan tuloksesta käyvin arvoin.

Liikevaihto = vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + sijoitustoiminnan nettotuotto kirjanpidossa + muut tuotot.

Lakisääteiset maksut muodostuvat järjestelmän keskuselimenä toimivan Eläketurvakeskuksen toiminnan kustannuksista.

Maksetut eläkkeet sisältävät eläkkeensaajille maksetut suoritukset.

Ositettu lisävakuutusvastuu muodostuu varoista, jotka on siirretty käytettäväksi vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvityksiin.

Osittamaton lisävakuutusvastuu on osa yhtiön toimintapääomaa ja se toimii puskurina sijoitustoiminnan tuottoihin liittyville heilahteluille. Osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen siirretään osa kokonaistuloksesta.

Sijoitusjakauma käyvin arvoin sisältää johdannaiset kohdistettuna alla olevalle omaisuuserälle. Sijoituksissa ei ole mukana kauppahintasaamisia ja -velkoja.

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos lasketaan lisäämällä sijoitustoiminnan nettotuottoihin ja arvonmuutoksiin kirjanpidossa ne korkoerät, jotka tuloslaskelmassa sisältyvät muihin eriin ja vähentämällä vastuuvelan tuottovaatimus.

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin lasketaan lisäämällä sijoitustoiminnan kirjanpidolliseen tulokseen omaisuuden arvostuserojen muutos.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin lasketaan sijoitusjakaumaa vastaaville sijoituslajeille aika- ja rahapainotettuna. Johdannaiset huomioidaan luonteensa mukaisesti omaisuuslajeittain. Lisäksi sijoitustoiminnan nettotuotossa huomioidaan sijoitustuottoihin kirjatut kohdistamattomat tuotot ja kulut sekä liikekulut.

Sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä tilikauden alun markkinaarvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä kauden loppuun.

Tasoitusvastuu toimii puskurina vakuutusliikkeen heilahteluille ja on osa vakuutusteknistä vastuuvelkaa. Vuosittain toteutuva positiivinen vakuutusliikkeen tulos viedään tasoitusvastuuseen ja negatiivinen tulos katetaan tasoitusvastuusta.

Toimintapääoma on määrä, jolla yhtiön varat käypiin arvoihin arvostettuina ylittävät yhtiön velat. Velkoihin luetaan vastuuvelka lukuun ottamatta osittamatonta lisävakuutusvastuuta. Toimintapääoma muodostuu yhtiön omasta pääomasta, omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotuksesta, osittamattomasta lisävakuutusvastuusta sekä poistoerosta vähennettynä aineettomilla hyödykkeillä ja ei-suojaavien johdannaisten enimmäistappiolla.

Tulosanalyysi kertoo tuloksen synnyn ja sen käytön. Tulos syntyy vakuutusliikkeen tuloksesta, hoitokustannustuloksesta ja sijoitustoiminnan tuloksesta käyvin arvoin. Tulos käytetään vakavaraisuuden muutokseen, joka muodostuu tasoitusvastuun ja toimintapääoman muutoksesta ja siirtoon asiakashyvityksiin.

Vakuutusmaksutulo muodostuu TEL- ja YEL-maksutuloista, joista on vähennetty luottotappiot.

Vakuutusliikkeen tulos lasketaan yhtiön vastuulla olevien eläkkeiden osalta vähentämällä tasoitusvastuun tuotosta ja maksun riskiosista yhtiön omalla vastuulla oleva eläkemeno.

Vakavaraisuus- eli toimintapääomavaatimukset perustuvat sijoitusomaisuuden riskiteoreettiseen tarkasteluun. Vakavaraisuuden tarkastelun perussuureena on ns. **vakavaraisuusraja**. Mitä riskipitoisempi yhtiön sijoitusjakauma on, sitä korkeampi on vakavaraisuusraja ja sitä enemmän toimintapääomaa se edellyttää. **Vakavaraisuuden** mittarina käytetään toimintapääoman suhdetta vastuuvelkaan ja toimintapääoman suhdetta vakavaraisuusrajaan. 1.1.2007 alkaen toimintapääoman vähimmäismäärä on 3,33 prosenttia vastuusta ja jos toimintapääoman määrä ylittää toisena vuonna vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän (kohtuuraja), tulee yhtiön tehdä ylimääräinen siirto asiakashyvityksiin.

Vastuuvelka eli yhtiön vakuutussopimuksista aiheutuva vastuu muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvelkaa kutsutaan myös eläkevastuuksi. Vakuutusmaksuvastuu on arvio tuleviin vakuutustapahtumiin perustuvien yhtiön vastuulla olevien eläkesuoritusten nykyarvosta. Korvausvastuu on arvio jo sattuneiden eläketapahtumien tulevaisuudessa maksettavien korvausten nykyarvosta. Lisäksi ositettu ja osittamaton lisävakuutusvastuu sekä osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu luetaan vakuutusmaksuvastuuseen ja tasoitusvastuu luetaan korvausvastuuseen.

Vastuuvelan tuottovaatimus määräytyy vastuuvelan laskennassa käytettävän diskonttokoron (3 %) ja eläkevastuiden täydennyskertoimen avulla sekä 1.1.2007 alkaen osin eläkelaitosten keskimääräisen osaketuoton perusteella.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämästä 2 355 418,84 eurosta varataan yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen 10 000 euroa, käyttörahastoon siirretään 2 300 000 euroa ja voitto- ja tappiotilille jätetään 45 418,84 euroa. Eläke-Fennian konsernin voitonjakokelpoiset varat tilikaudelta 2006 ovat 9 862 664,31 euroa. Takuupääomalle ei makseta korkoa vuonna 2006.

Helsingissä 8. maaliskuuta 2007

HALLITUS

Eero Lehti

Pertti Parmanne Seppo Riski Ernst Gylfe

Heikki Kauppi Olavi Nieminen Antti Rinne

Heikki Ropponen Pekka Sairanen Ralf Wickström

Mikko Karpoja, SHV
Vakuutusyhtiölain
18 luvun 8 §:n mukainen
vakuutusmatemaatikko

Tilintarkastuskertomus ja hallintoneuvoston lausunto

Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennian omistajille

Olemme tarkastaneet Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennian kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2006. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, joka sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja yhtiön hallinnosta.

Allekirjoittaneen Per-Olof Johanssonin, KHT, johdolla on tilivuoden aikana ja sen päätyttyä suoritettu kirjanpidon ja hallinnon jatkuvaa tarkastusta, josta on annettu erillinen valvontatarkastuskertomus.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta työeläkevakuutusyhtiölain, vakuutusyhtiölain ja osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys ylijäämän käsittelystä on vakuutusyhtiölain mukainen.

Helsingissä maaliskuun 20. päivänä 2007

Per-Olof Johansson, KHT

Marja Tikka, KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian hallintoneuvosto on käsitellyt yhtiön vuoden 2006 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä tilintarkastuskertomuksen. Hallintoneuvostolla ei ole niiden johdosta huomauttamista.

Hallintoneuvosto esittää yhtiökokoukselle, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös vahvistettaisiin ja hallituksen ehdotus tilikauden ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin.

Helsingissä 17. päivänä huhtikuuta 2007

Hallintoneuvoston puolesta

Markku Koskenniemi
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Virallinen tilinpäätös

Yhtiön virallinen tilinpäätös ja konsernin tilinpäätös ovat nähtävissä Eläke-Fennian pääkonttorissa, Kansakoulukuja 1, Helsinki.

Hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Eläke-Fennia on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukainen työeläkevakuutusyhtiö. Sen hallintoa ja valvontaa säätelevät työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain lisäksi vakuutusyhtiölaki ja osakeyhtiölaki sekä näiden nojalla annetut säädökset, määräykset ja ohjeet. Yhtiön hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja. Työeläkelakien säätämisessä 1960-luvun alussa oli työmarkkinajärjestöillä tärkeä rooli ja ne ovat nykyään lakisääteisesti mukana työeläkeyhtiöiden hallinnossa. Eläke-Fennian hallitus on hyväksynyt yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää sekä hyvää hallintotapaa koskevan ohjeistuksen 25.8.2004. Ohjeistuksen pohjana ovat listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää määrittävät ohjeet, joita noudatetaan joko sellaisenaan tai työeläkeyhtiölle soveltuvin osin. Eläke-Fennian hallitus on 1.2.2007 hyväksynyt mainittuun ohjeistukseen muutoksia, jotka johtuvat 1.1.2007 voimaantulleista työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain muutoksista.

Osakkaat

Eläke-Fennia on keskinäinen vakuutusyhtiö. Osakkaita ovat vakuutuksenottajat, joilla on yhtiössä voimassa oleva työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukainen vakuutus. Lisäksi yhtiön osakkaita ovat kunkin työntekijän eläkevakuutuksen piiriin kuuluvat vakuutetut kollektiivisena ryhmänä sekä takuuosuuden omistajat.

Yhtiökokous

Ylintä päätösvaltaa Eläke-Fenniassa käyttävät osakkaat yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksessa on äänioikeus vakuutuksenottajilla ja takuuosuuden omistajalla. Lisäksi äänioikeus on kunkin työntekijän eläkelain mukaisen vakuutuksen piiriin kuuluvien vakuutettujen valitsemalla edustajalla.

Yksityiskohtaiset tiedot äänioikeuden jakautumisesta löytyvät Eläke-Fennian yhtiöjärjestyksestä, joka on julkaistu yhtiön internet-sivuilla www.elake-fennia.fi.

Yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Yhtiökokous päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle ja päättää muista kokouskutsussa ilmoitetuista asioista.

Yhtiökokouskutsu julkaistaan viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta vähintään kahdessa Helsingissä ilmestyvässä sanomalehdessä, joista toinen on ruotsinkielinen, sekä yhtiön internet-sivuilla www.elake-fennia.fi.

Eläke-Fennian varsinainen yhtiökokous pidettiin viimeksi 26.4.2006.

Hallintoneuvosto

Eläke-Fennialla on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukainen hallintoneuvosto.

Yhtiökokous valitsee hallintoneuvostoon 28 jäsentä kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain jäsenistä on erovuorossa enintään kymmenen. Hallintoneuvoston jäsenistä seitsemän valitaan keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ja seitsemän keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen nimeämistä ehdokkaista. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja yhden tai useamman varapuheenjohtajan.

Hallintoneuvoston työjärjestyksessä kuvataan hallintoneuvoston kokoonpano, tehtävät, hallintoneuvoston kokouksen järjestämiseen liittyvät asiat sekä työvaliokunnan kokoonpano ja tehtävät.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvoston tehtävät on lueteltu laissa ja yhtiöjärjestyksessä.

Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa vuonna 2006. Kokouksiin osallistui keskimäärin 82 prosenttia jäsenistä. Yhtiökokouksen päätökseen perustuen hallintoneuvoston jäsenten vuosipalkkiot olivat puheenjohtajalle 2 862,33 euroa, varapuheenjohtajille 1 799,18 euroa ja jäsenille 1 472,05 euroa. Kokouspalkkio oli 300 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston työvaliokunta

Hallintoneuvoston apuna on vuosittain valittava työvaliokunta. Työvaliokuntaan kuuluvat hallintoneuvoston puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa sekä neljä muuta jäsentä. Työvaliokunnan jäsenistä kahden tulee olla työnantajakeskusjärjestöjä edustavia ja kahden palkansaajakeskusjärjestöjä edustavia hallintoneuvoston jäseniä. Työvaliokunnan tehtävät on lueteltu hallintoneuvoston työjärjestyksessä.

Vuodeksi 2006 hallintoneuvoston työvaliokuntaan valittiin yrittäjäneuvos Markku Koskenniemi (hallintoneuvoston puheenjohtaja) sekä yrittäjäneuvos Eino Rajamäki (hallintoneuvoston varapuheenjohtaja) ja vakuutusneuvos Harri Kainulainen (hallintoneuvoston

varapuheenjohtaja). Työnantajakeskusjärjestöjen edustajia olivat yrittäjäneuvos Lars Gästgivars ja toimitusjohtaja Tapio Liinamaa sekä palkansaajajärjestöjen edustajia neuvottelupäällikkö Tuovi Orpana ja johtaja Marjaana Valkonen.

Hallitus

Eläke-Fennian hallitukseen kuuluu kymmenen varsinaista jäsentä ja neljä varajäsentä. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain enintään neljä varsinaista jäsentä on erovuorossa. Hallituksen jäsenistä kolme varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen valitaan keskeisten työnantajakeskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä ja kolme varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen keskeisten palkansaajakeskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen puheenjohtajan ja yhden tai useamman varapuheenjohtajan kalenterivuodeksi kerrallaan.

Lain mukaan hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan tuntemus. Hallituksessa on lisäksi oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta pääsääntöisesti kerran kuussa ja on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on saapuvilla.

Hallituksen apuna toimivat nimitys- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta. Valiokunnat tekevät hallitukselle esityksiä ja selvityksiä niille määrätyistä tehtävistä. Valiokunnilla ei ole päätösvaltaa.

Hallituksen tulee yhdessä toimitusjohtajan kanssa johtaa yhtiötä ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Hallituksen yleisenä tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitukselle kuuluvat periaatteessa kaikki ne tehtävät, joita ei laissa tai yhtiöjärjestyksessä ole määrätty yhtiön muulle elimelle tai jotka niiden luonteen johdosta eivät kuulu muiden elinten toimivallan piiriin.

Hallituksen työjärjestyksessä kuvataan ja ohjeistetaan hallituksen käytännön työskentelyä. Työjärjestyksessä kuvataan hallituksen kokouskäytännöt, valiokuntien tehtävät ja kokoonpanot ja hallituksen kokouksissa käsiteltävät raportit ja katsaukset.

Yhtiöjärjestyksessä ja hallituksen työjärjestyksessä on lueteltu Eläke-Fennian hallitukselle edellä esitetyn lisäksi kuuluvat tehtävät. Näitä ovat:

- toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, varatoimitusjohtajan, vakuutusmatemaatikon ja johtajien nimittäminen ja erottaminen
- päättäminen yhtiökokouksen koollekutsumisesta
- päättäminen yhtiön tavoitteesta ja strategiasta
- päättäminen yhtiön organisaation päälinjoista
- tilinpäätöksen laatiminen
- päättäminen yhtiön sijoitussuunnitelmasta ja siihen liittyvistä päätösvaltuuksista
- päättäminen yhtiön sijoitustoiminnasta siltä osin kuin sitä ei ole delegoitu
- yhtiön koko toimintaa koskevan riskienhallintasuunnitelman hyväksyminen
- arvioida vuosittain, onko yhtiön sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty
- päättäminen henkilöstön palkitsemisjärjestelmistä
- päättäminen yhtiön neuvottelukuntien sääntöjen vahvistamisesta, jäsenten valinnasta ja jäsenten palkkioista.

Hallitus arvioi omaa toimintaansa ja työskentelytapojaan kerran vuodessa tavoitteenaan hallitustyöskentelyn kehittäminen ja parantaminen.

Eläke-Fennian hallitus kokoontui vuonna 2006 kymmenen kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 97 prosenttia jäsenistä. Hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti hallituksen muille kuin yhtiön palveluksessa oleville jäsenille maksettiin vuosipalkkioina: puheenjohtajalle 12 000 euroa, varapuheenjohtajille 8 000 euroa, varsinaisille jäsenille 7 000 euroa ja varajäsenille 4 000 euroa. Hallituksen puheenjohtajalle maksettiin kokouspalkkiota 400 euroa kokoukselta, varapuheenjohtajille 375 euroa kokoukselta sekä jäsenille ja varajäsenille 350 euroa kokoukselta.

Hallituksen valiokunnat

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta tekevät hallitukselle esityksiä ja selvityksiä niille määrätyistä tehtävistä. Valiokunnilla ei ole päätösvaltaa.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan muodostavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Valiokunnan tehtävänä on yhtiön toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa sekä yhtiön hallituksen nimittämien johtajien palkitsemis- ja nimittämisasioiden valmistelu, suunnittelu ja kehittäminen. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan esitykset tuodaan hallituksen päätettäviksi.

Vuonna 2006 nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimi Eläke-Fennian hallituksen puheenjohtaja Eero Lehti ja jäseninä hallituksen varapuheenjohtajat Pertti Parmanne ja Seppo Riski. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui 3 kertaa.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokuntaan kuuluu kolme hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joista yksi valitaan työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ja yksi palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen edustamista hallituksen jäsenistä ja yksi muista hallituksen jäsenistä. Hallitus määrää valiokunnalle puheenjohtajan. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on yhtiön taloudellisen tilanteen, taloudellisen raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyden ja asianmukaisuuden seuranta sekä sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely. Valiokunta raportoi hallitukselle.

Vuonna 2006 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi liittojohtaja Heikki Ropponen ja jäseninä toiminnanjohtaja Heikki Kauppi ja toimitusjohtaja Olavi Nieminen. Tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa.

Johto

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen nimittää hallitus. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan sijainen toimii toimitusjohtajana silloin, kun toimitusjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäväänsä. Eläke-Fennian toimitusjohtajana toimii Lasse Heiniö. Toimitusjohtajan sijainen on varatoimitusjohtaja Tarkko Jousi.

Johtoryhmä ja sijoituskomitea

Hallituksen nimittämistä johtajista muodostuva johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön operatiivisessa toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa. Johtoryhmä on mukana muun muassa yhtiön strategiaan, budjetointiin ja organisaatioon liittyvien asioiden valmistelussa hallitukselle.

Sijoituskomiteassa käsitellään keskeiset toimitusjohtajan päätettäviksi tulevat sijoitusasiat sekä valmistellaan hallituksen päätettäviksi tulevat sijoitusten päätösesitykset ja sijoitussuunnitelma.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta, sisäinen tarkastus

Sisäisen valvonnan avulla pyritään varmistamaan muun muassa

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen sekä voimavarojen taloudellinen ja tehokas käyttö
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- lakien, määräysten ja ohjeiden noudattaminen sekä hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien, sääntöjen ja menettelytapojen noudattaminen.

Eläke-Fennian hallitus arvioi vuosittain, onko yhtiön sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti. Hallituksen tekemä arvio perustuu yhtiön sisäisen tarkastuksen laatimaan kirjalliseen selvitykseen, joka on laadittu kansainvälisesti käytetyimmän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan viitekehikon (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Comission) mukaisesti. Arviointi suoritetaan yhtiön kaikissa toiminnoissa. Lisäksi hallitus kuulee yhtiön ulkoista tilintarkastajaa vuosittain sisäisen valvonnan tilasta.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sillä tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Eläke-Fennian hallitus hyväksyy yhtiön koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman. Eläke-Fennian hallituksella ja

johdolla on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Sen lisäksi jokainen Eläke-Fennian linjajohtaja on vastuussa oman toimintansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta.

Eläke-Fennian keskeiset riskit liittyvät sijoitustoimintaan, vakuutusteknisiin riskeihin ja operatiivisiin riskeihin. Hallitus hyväksyy sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelman vuosittain yhtiön sijoitussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Eläke-Fennian sisäisen tarkastuksen tehtävänä on mm. arvioida yhtiön sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Hallinnollisesti sisäinen tarkastus on toimitusjohtajan alainen. Eläke-Fennian hallitus hyväksyy vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman.

Hyvää vakuutustapaa koskeva ohjeistus

Eläke-Fennian hallitus on hyväksynyt hyvää vakuutustapaa koskevan ohjeistuksen 20.12.2005. Ohjeistus koskee Eläke-Fennian ja vakuutuksenottajien välisissä liiketoimissa ja sopimussuhteissa noudatettavia periaatteita.

Lahjonnan vastaiset periaatteet

Syksyllä 2005 Eläke-Fenniassa uudistettiin ja selkeytettiin ohjeistus erilaisten lahjojen antamisen ja vastaanottamisen sekä erilaisten matkojen ja tarjoilujen antamisen ja vastaanottamisen osalta nimenomaan silmällä pitäen lahjonnan vastaisuutta. Ohje koskee koko henkilöstöä ja sen tarkoituksena on varmistaa, että yrityksen palveluksessa olevat tai muutoin yrityksen puolesta toimivat henkilöt eivät tarjoa, vaadi tai ota vastaan lain vastaisia etuuksia toimiessaan viranomaisten tai toisten yritysten kanssa. Ohjeessa linjataan se, mitä Eläke-Fenniassa pidetään tavanomaisena ja hyväksyttävänä yhteydenpitona muihin yrityksiin ja viranomaisiin.

Ohjeen noudattamista valvotaan osana yhtiön sisäistä valvontaa. Lain mukaisten seuraamusten lisäksi ohjeessa on määritelty sanktiot voimassa olevan ohjeen rikkomisesta.

Hallitus 1.1.2007

Puheenjohtaja:

Eero Lehti (1
s. 1944, valtiotieteiden maisteri
kauppaneuvos, hallituksen puheenjohtaja
Taloustutkimus Oy
kansanedustaja
Fennian hallituksen puheenjohtaja, Henki-Fennian hallituksen puheenjohtaja, Suomen Yrittäjät ry:n puheenjohtaja, Talentum Oyj:n hallituksen jäsen, Eilakaisla Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Talousneuvoston jäsen, Tekesin hallituksen jäsen, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean jäsen
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2009

Varapuheenjohtajat:

Pertti Parmanne (1
s. 1946, valtiotieteiden maisteri
johtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Kelan hallituksen puheenjohtaja, Työttömyysvakuutusrahaston hallituksen varapuheenjohtaja, Palkansaajien tutkimuslaitoksen johtokunnan varapuheenjohtaja, Kirkon taloudellisen neuvottelukunnan jäsen
palkansaajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2009

Seppo Riski (1
s. 1943, oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
työmarkkinasektorin johtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen, ILO-neuvottelukunnan jäsen, Koulutusrahaston hallintoneuvoston jäsen, Työ- ja koulutusasiainneuvoston jäsen, Työttömyysvakuutusrahaston hallituksen puheenjohtaja
työnantajajärjestöjen edustaja
varajäsen 1998–2003
varsinainen jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2009

Muut työmarkkinajärjestöjen edustajat:

Ernst Gylfe
s. 1944, insinööri
hallituksen puheenjohtaja, Novita Oy
Fennian hallituksen jäsen, Henki-Fennian hallituksen varapuheenjohtaja, Julius Tallberg-Kiinteistöt Oyj:n hallituksen jäsen
työnantajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2009

Heikki Kauppi (2
s. 1955, diplomi-insinööri
toiminnanjohtaja, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry
AKAVA ry:n hallituksen varapuheenjohtaja, Ylempien Toimihenkilöiden Neuvottelujärjestö YTN ry:n hallituksen varapuheenjohtaja
palkansaajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2008

Antti Rinne
s. 1962, oikeustieteen kandidaatti
puheenjohtaja, Toimihenkilöunioni TU ry
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:n varapuheenjohtaja, STTK:n hallituksen jäsen, STTK:n hallituksen työvaliokunnan jäsen
palkansaajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.1.2006
erovuorossa 31.12.2008

Heikki Ropponen (2
s. 1948, oikeustieteen kandidaatti, kauppatieteiden maisteri
varatoimitusjohtaja, Suomen Kaupan Liitto ry
Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen, Finnvera Oyj:n hallintoneuvoston jäsen, Helsingin Kauppiaitten yhdistys ry:n puheenjohtaja, Johtamistaidon Opiston koulutusjohtokunnan jäsen, Koulutusrahaston hallintoneuvoston jäsen
työnantajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2008

Hallituksen muut jäsenet:

Olavi Nieminen (2
s. 1952, optikko, hakanomi
toimitusjohtaja, Piiloset by Finnsusp Oy
Suomen Yrittäjien työmarkkinavaltuuskunnan puheenjohtaja, Suomen Optisen Alan Tukkukauppiaat ry:n puheenjohtaja
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2007

Pekka Sairanen
s. 1957, kauppatieteiden maisteri
toimitusjohtaja, Domus Yhtiöt Oy
Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n pk-yritysvaltuuskunnan jäsen, Member of Enterprise Policy Group, Rakennustuoteteollisuus RTT:n varapuheenjohtaja, Puusepänteollisuus ry:n puheenjohtaja, Rakennusteollisuus RT:n hallituksen jäsen, Suomalaisen työn liiton johtokunnan puheenjohtaja
jäsenyys alkanut 1.7.1998
erovuorossa 31.12.2008

Ralf Wickström
s. 1949**,** Kauppaopisto, VTS
hallituksen puheenjohtaja, Lähivakuutus-ryhmän Keskusliitto ry
Lähivakuutus Keskinäinen Yhtiön hallituksen puheenjohtaja
jäsenyys alkanut 1.1.2007
erovuorossa 31.12.2007

Varajäsenet:

Antti Kuljukka
s. 1961, valtiotieteiden maisteri, eMBA
toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
Henki-Fennian hallituksen jäsen, Finanssialan Keskusliiton hallituksen jäsen, Suomen Vakuutusyhdistyksen hallituksen jäsen, Kadettikunnan talousjaoston jäsen
jäsenyys alkanut 1.1.2007
erovuorossa 31.12.2009

Reija Lilja
s. 1954, Ph.D., The London School of Economics and Political Science (kansantaloustiede)
tutkimusjohtaja, Palkansaajien tutkimuslaitos
Helsingin Kauppakorkeakoulun kansantaloustieteen laitoksen dosentti, Veronmaksajain Keskusliiton hallituksen jäsen
jäsenyys alkanut 1.1.2007
erovuorossa 31.12.2007

Rauno Mattila
s. 1946, elektroniikkateknikko
teollisuusneuvos, Trafotek Oy
Fennian hallituksen jäsen, Perheyritysten liitto ry:n hallituksen jäsen, Teknologiateollisuus ry:n hallituksen jäsen, Finpro ry:n hallintoneuvoston jäsen
työnantajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2009

Timo Vallittu
s. 1953, kansakoulu
puheenjohtaja, Kemianliitto-Kemifacket ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n hallituksen jäsen, Hyvinkään kaupungin valtuuston jäsen
palkansaajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2009

[1] Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenet

[2] Tarkastusvaliokunnan jäsenet

Hallintoneuvosto 1.1.2007

Puheenjohtaja:
Markku Koskenniemi, s. 1942 [1]
yrittäjäneuvos, hallituksen puheenjohtaja
Tammerneon Oy

Varapuheenjohtajat:
Harri Kainulainen, s. 1947 [1]
vakuutusneuvos, toimitusjohtaja
Lähivakuutus-ryhmän Keskusliitto

Eino Rajamäki, s. 1939 [1]
yrittäjäneuvos, hallituksen puheenjohtaja
Seinäjoen Varaosakeskus Oy

Työnantajajärjestöjen edustajat:
Heimo Aho, s. 1949 [1]
kauppaneuvos, hallituksen puheenjohtaja
SKS-tekniikka Oy

Lars Gästgivars, s. 1946 [1]
yrittäjäneuvos
Oy Vallonia Ab

Jyrki Kaskinen, s. 1961
toimitusjohtaja
Raskone Oy

Seppo Matikainen, s. 1947
toimitusjohtaja
WM-data Oy

Klaus Saarikallio, s. 1955
toimitusjohtaja
Normek Oy

Jukka Tikka, s. 1953
toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy

Kalevi Vuorisalo, s. 1945
teollisuusneuvos, toimitusjohtaja
Teknikum Yhtiöt

Palkansaajajärjestöjen edustajat:
Markku Markkula, s. 1950
johtaja
TKK Dipoli

Håkan Nystrand, s. 1955
puheenjohtaja
METO - Metsäalan Asiantuntijat ry

Tuovi Orpana, s. 1954 [1]
neuvottelupäällikkö
Toimihenkilöunioni TU ry

Tuula A. Paunonen, s. 1955
pääkirjanpitäjä
Länsi-Savo Oy

Matti Putkonen, s. 1950
viestintäpäällikkö
Metallityöväen Liitto ry

Marjaana Valkonen, s. 1952 [1]
johtaja
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Anssi Vuorio, s. 1965
1. varapuheenjohtaja
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry

Hallintoneuvoston muut jäsenet:
Kaj Ericsson, s. 1943
toimitusjohtaja
Harry Schaumans Stiftelse

Pertti Hakala, s. 1949
hallituksen puheenjohtaja
Printal Oy

Johto 1.1.2007

Tauno Jalonen, s. 1945
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjien Sypoint Oy

Pentti Jussila, s. 1949
toimitusjohtaja
Kuljetusliike Ilmari Lehtonen Oy

Tapio Juusela, s. 1947
toimitusjohtaja
RTK-Palvelu Oy

Mirja-Leena Kullberg, s. 1962
toimitusjohtaja
Artek Oy Ab

Lasse Murto, s. 1943
toimitusjohtaja
A-klinikkasäätiö

Heikki Rinta-Rahko, s. 1949
toimitusjohtaja
Kurikan Keskus-Optiikka Ky

Lasse Savonen, s. 1951
kauppaneuvos, toimitusjohtaja
AstraZeneca Oy

Stefan Wentjärvi, s. 1967
toimitusjohtaja
Blue1 Oy

[1)] Hallintoneuvoston työvaliokunta

Tilintarkastajat 1.1.2007

Varsinainen tilintarkastaja ja valvontatilintarkastaja:
Per-Olof Johansson
KHT

Varsinainen tilintarkastaja ja valvontatilintarkastajan sijainen:
Marja Tikka
KHT

Varatilintarkastajat:
Tuija Korpelainen
KHT

Arto Tenhula
KHT

Johtoryhmä:
Lasse Heiniö [1)]
toimitusjohtaja
s. 1951, filosofian maisteri, SHV
Fennian hallituksen varajäsen, Henki-Fennian hallituksen jäsen, Työeläkevakuuttajat TELA ry:n hallituksen jäsen, AEIP:n hallituksen jäsen

Tarkko Jousi [1)]
varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen
s. 1947, oikeustieteen lisensiaatti, varatuomari

Matti Carpén
asiakaslinjasta vastaava johtaja
s. 1960, diplomi-insinööri
Aina Group Oyj:n hallituksen jäsen

Eeva Grannenfelt [1)]
sijoituslinjasta vastaava johtaja
s. 1958, kauppatieteiden maisteri, CEFA
Henki-Fennian hallituksen varajäsen

Irmeli Heino [1)]
talous- ja HR-yksiköstä vastaava johtaja
s. 1951, filosofian maisteri

Mikko Karpoja
aktuaaritoimen ja riskienhallintayksikön vastaava johtaja
s. 1962, valtiotieteiden maisteri, SHV

Laajennettu johtoryhmä, johon kuuluvat lisäksi seuraavat johtajat:
Sakari Kalske
s. 1964, sosionomi
johtaja asiakaslinjassa
IT-palvelut ja kehitys
Arek Oy:n hallituksen jäsen, Tietoenator Esy Oy:n hallituksen jäsen

Seppo Mattila
s. 1943, LKT
johtaja, ylilääkäri
ratkaisutoiminta ja työhyvinvointipalvelut
ETK:n hallituksen jäsen

Timo Stenius [1)]
s. 1956, diplomi-insinööri
johtaja sijoituslinjassa
kiinteistösijoitukset ja yritysrahoitus

[1)] Sijoituskomitean jäsenet

Asiantuntijalääkärit:
Seppo Mattila
ylilääkäri
LKT, sisätautien erikoislääkäri, vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Hans Fredriksson
apulaisylilääkäri
LKT, yleislääketieteen, työterveyshuollon ja psykiatrian erikoislääkäri, vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Timo Honkanen
asiantuntijalääkäri
LL, sisätautien erikoislääkäri, vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Tapio Ropponen
asiantuntijalääkäri
LL, YTM, työterveyslääkäri, vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Vastuullinen vakuutusmatemaatikko:
Mikko Karpoja
valtiotieteiden maisteri, SHV

Neuvottelukunnat 1.1.2007

ELÄKEASIAIN NEUVOTTELUKUNTA:

Puheenjohtaja:
Seppo Mattila
johtaja, ylilääkäri
Eläke-Fennia

Varapuheenjohtaja:
Hans Fredriksson
apulaisylilääkäri
Eläke-Fennia
asiantuntijajäsen

Juri Aaltonen
lakimies
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Ralf Forsèn
varatuomari
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry

Mikko Räsänen
asiamies
Palvelutyönantajat ry

Hannu Saimanen
johtaja
Puu- ja erityisalojen työttömyyskassa

Kari Vilkman
työsuojelusihteeri
Metallityöväen Liitto ry

Markus Äimälä
varatuomari
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK

VAKUUTETTUJEN NEUVOTTELUKUNTA:

Puheenjohtaja:
Arvi Tuomarmäki
sähköasentaja
Hella Lighting Finland Oy

Senja Hakola
lentokelpoisuusinsinööri
Blue1 Oy

Sinikka Hyyppä
varastotyöntekijä
Kokkolan Halpa-Halli Oy

Esa Ikkelä
projektipäällikkö
Are Oy

Jarkko Jokinen
koestaja
Kemppi Oy

Saija Kavén
osastonhoitaja
Vantaan Vinkki

Minna Kettunen
myyjä
H&M Hennes & Mauritz Oy

Lassi Tapio Kirjavainen
kivityömies
Tulikivi Oyj

Saila Lehtomäki
aluemyyntipäällikkö
Kemppi Oy

Maija Levonpää
puutyöläinen
Domus Yhtiöt Oy

Jouko Malinen
pääsuunnittelija
WM-data Oy

Jukka Mandelin
henkilöstöohjaaja
Kemppi Oy

Marja Mielonen
ompelija
Pola Oy

Heli Mäkinen
leipuri
Primulan Leipomot Oy

Kirsi Palvanen
palkanlaskija
Foxconn Oy

Raimo Rautanen
autonkuljettaja
Suomen Kiitoautot Oy

Seppo Rosendahl
työnjohtaja
Uusimaa Oy

Helena Saarinen
hinnoittelufaktori
Libris Oy

Kauko Kalervo Sarha
sosiaaliterapeutti
Turun A-klinikka

SUURASIAKASNEUVOTTELUKUNTA:

Puheenjohtaja:
Juhani Enkovaara
toimitusjohtaja
Eho Oy

Varapuheenjohtaja:
Antti Aho
hallituksen puheenjohtaja
Helsingin Lääkärikeskus Oy

Marja Aarnio
toimitusjohtaja
Esperi Oy

Vesa Alhoranta
talousjohtaja
Selecta oy

Raimo Anjala
toimitusjohtaja
Teknos Group Oy

Leif Enberg
hallituksen puheenjohtaja
Oy Mapromec Ab

Rabbe Grönblom
hallituksen puheenjohtaja
Kotipizza Oyj

Jarmo Halonen
toimitusjohtaja
Elecster Oyj

Björn Hartman
toimitusjohtaja
Oy C.J. Hartman Ab

Ismo Heikkonen
toimitusjohtaja
Turvatiimi Oyj

Eero Holma
toimitusjohtaja
Oy Viktor Ek Ab

Pekka Hongisto
toimitusjohtaja
Oy Matkahuolto Ab

Reijo Jokela
toimitusjohtaja
Suomen Broiler Oy

Tuomo Järvinen
hallituksen puheenjohtaja
Esski Oy

Erkki Kaijasilta
toimitusjohtaja
T-Drill Oy

Jouko Karttunen
toimitusjohtaja
Tiliaktiiva Oy

Esko Keskinen
johtaja
Teknologiateollisuus ry

Björn Kolster
hallituksen puheenjohtaja
Oy Kolster Ab

Kalle Kujanpää
talousjohtaja
MSK Group Oy

David Lindström
varatoimitusjohtaja
Blue1 Oy

Ulla Matsi-Koistinen
talousjohtaja
Taloustutkimus Oy

Jussi Muikku
toimitusjohtaja
Rocla Oyj

Kari Onniselkä
toimitusjohtaja
Talent Partners Oy

Martti Paunu
toimitusjohtaja
Väinö Paunu Oy

Jussi Piipponen
toimitusjohtaja
Are Oy

Lauri Ranki
toimitusjohtaja
Dunlop Hiflex Oy

Olavi Rantala
toimitusjohtaja
Hella Lighting Finland Oy

Juha Rostedt
toimitusjohtaja
Canncolor Oy

Harri Savolainen
talousjohtaja
WM-data Oy

Pentti J. Siikarla
toimitusjohtaja
Yrittäjien Oikeussuoja Oy

Harri Sjöholm
hallituksen puheenjohtaja
Proffice Finland Oy

Kaj Ström
hallituksen puheenjohtaja
Oy Motoral Ab

Petri Suuperko
toimitusjohtaja
Lujatalo Oy

Seppo Suuriniemi
hallituksen puheenjohtaja
Lojer Oy

Antti Tiitola
toimitusjohtaja
Lidl Suomi Ky

Esko Torssonen
toimitusjohtaja
Suomen Kiitoautot Oy

Juha Valkamo
toimitusjohtaja
Oy Primula Ab

Olli Vilppunen
toimitusjohtaja
LSK Electrics Oy

Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia
Kansakoulukuja 1
00100 HELSINKI
Postiosoite 00041 ELÄKE-FENNIA
Puhelin 010 5031
Faksi 010 503 7680
www.elake-fennia.fi